

Fiscalitatea în România – ediție de buzunar* 2009

Sumar

Capitolul	Pagina
Sumar	3
1 Persoanele fizice	5
1.1 Impozitarea persoanelor fizice	5
Principii generale	5
Rezidența fiscală	5
Venitul impozabil	5
Tipuri de venituri și cotele de impozitare corespunzătoare	6
Veniturile neimpozabile	9
Deducerile la calculul impozitului pe venit	10
Impozitarea nerezidenților	10
1.2 Sistemul asigurărilor sociale și de sănătate	11
Sistemul asigurărilor sociale	11
Sfera de cuprindere	11
Contribuțiile	11
Străinii și cetățenii Uniunii Europene	12
2 Impozitarea întreprinderilor	14
2.1 Impozitul pe profit	14
Entitățile supuse impozitului pe profit	14
Teritorialitatea	14
Cota impozitului pe profit	14
2.2 Calculul profitului impozabil	14
Perioada fiscală și perioada contabilă	14
Baza de impozitare	15
Veniturile neimpozabile	15
Deductibilitatea cheltuielilor	15
Cheltuielile deductibile	15
Cheltuielile cu deductibilitate limitată	16
Cheltuielile nedeductibile	16
Provizioanele și rezervele	17
Amortizarea contabilă și fiscală	18
Reglementări privind gradul de îndatorare	19
Prețurile de transfer	19
Documentația referitoare la prețurile de transfer	19
Acordul de preț în avans (APA)	20
Soluția fiscală anticipată	20
Scutirile parțiale de la plata impozitelor	20
Pierderile fiscale	20
Dividendele, dobânzile, redevențele plătite societăților rezidente	21
Consolidarea	21
Câștigurile de capital	21
2.3 Impozitul pe profitul societăților străine	21
Principii generale	21
Sucursala unei societăți străine	21
Sediul permanent	22
Reprezentanțele	22
Impozitul reținut la sursă	22
Veniturile care nu intră în sfera impozitului cu reținere la sursă	23
Câștigurile de capital	23
Eliminarea dublei impuneri	23
2.4 Obligațiile declarative și de plată pentru societăți	24
Aspecte generale	24
Societățile nerezidente	24
Penalitățile de întârziere	25

2.5	Facilitățile pentru investiții	25
	Facilitățile fiscale pentru companii	25
	Micro-intreprinderile	26
	Ajutoarele de stat	27
	Fondurile UE	30
2.6	Impozitele locale și alte impozite	32
	Impozitul pe clădiri	33
	Impozitul pe teren	33
	Alte impozite	33
3	Impozitele indirecte	34
3.1	Taxa pe valoarea adăugată (TVA)	34
	Sfera de aplicare a TVA	34
	Operațiuni în afara sferei de aplicare a TVA	35
	Reguliile de teritorialitate	35
	Exigibilitatea TVA	36
	Baza de impozitare	36
	Regimurile de taxare	36
	Deducerea TVA	37
	Pragul pentru înregistrarea în scopuri de TVA	38
	Înregistrarea în scopuri de TVA	38
	Consolidarea poziției de TVA	38
	Măsurile de simplificare	38
	Obligațiile de raportare privind TVA	39
	Rambursarea TVA	39
3.2	Operațiunile vamale și comerțul internațional	40
	Valoarea în vamă	40
	Taxele vamale	40
	Scutirea temporară de taxe la import	41
	Măsurile comerciale	42
3.3	Accizele	42
	Produsele accizabile armonizate	42
	Alte produse accizabile	43
	Taxa de înmatriculare a autoturismelor	44
	Contribuția la Fondul de Mediu	44
4	Procedura fiscală	46
4.1	Introducere	46
4.2.	Principii generale	46
	Interpretarea legii	46
	Răspunderea altor persoane	46
	Cesiunea creanțelor fiscale	46
	Actele administrative fiscale	46
	Domiciliul fiscal	46
4.3	Proceduri fiscale specifice	47
	Înregistrarea fiscală	47
	Inspekția fiscală	47
	Colectarea creanțelor bugetare	47
	Executarea silită a creanțelor bugetare	48
	Contestația fiscală	48
	Suspendarea executării silită	48
Anexe		49
Anexa 1	Lista Convențiilor de evitare a dublei impunerii	50
Anexa 2	Cotele de impozit reținut la sursă aplicabile societăților conform unor convenții reprezentative de evitare a dublei impunerii	51
Anexa 3	Modificări ale Codului Fiscal și Codului de Procedură Fiscală aplicabile de la 1 mai 2009	52
	Coordonatele birourilor noastre	56

Această publicație își propune să ofere o descriere generală a sistemului fiscal românesc. Informațiile incluse se bazează pe legislația și practica fiscală în vigoare la data de 1 februarie 2009. Noi prevederi, aplicabile de la 1 mai 2009, au fost introduse prin Ordonanța de Urgență a Guvernului. Cele mai importante schimbări sunt prezentate în Anexa 3.

Impozitarea persoanelor fizice

- 16% cotă unică de impozitare pentru majoritatea tipurilor de venituri realizate de persoanele fizice
- Românii cu domiciliul în România trebuie să plătească impozit pentru veniturile realizate în alte țări (cu excepția salariilor primite din străinătate pentru serviciile prestate în străinătate)
- Românii care nu au domiciliul în România și persoanele fizice străine, indiferent de locul în care își au domiciliul, sunt supuși impozitării în România numai pentru veniturile realizate în România (din 2007 persoanele fizice străine pot fi impozitate pentru veniturile realizate în alte țări, dacă sunt îndeplinite anumite criterii)
- Persoanele fizice străine care îndeplinesc criteriile de rezidență fiscală în România trebuie ca în fiecare lună să calculeze, să declare și să plătească impozite individuale pe venit și contribuția la fondul de sănătate (cu respectarea anumitor criterii), pentru veniturile realizate în România
- Se pot aplica scutiri de plata impozitului pe salariu pentru inginerii de software, dacă sunt îndeplinite anumite condiții
- Veniturile din dividende, veniturile din dobânzile primite din România, veniturile din premii și veniturile din alte surse sunt supuse unui impozit final cu reținere la sursă, în cotă de 16%
- Câștigurile de capital rezultate din transferul de titluri de valoare sunt impozitate cu 16%, cu excepția titlurilor comercializate pe o piață liberă și deținute pentru o perioadă de peste 365 de zile, supuse cotei de impozit pe venit de 1%
- Veniturile din dobânzi aferente depozitelor sau altor instrumente de economisire sunt neimpozabile începând cu 1 ianuarie 2009
- Începând cu luna februarie 2009 contribuțiile la asigurările sociale variază între 28% și 39,2% din costurile salariale brute suportate de angajator

Impozitarea întreprinderilor

- Cota standard a impozitului pe profitul societăților este de 16%.
- Micro-întreprinderile pot opta pentru scutirea de la plata impozitului pe profit, achitând în schimb un impozit pe venit de 3% în 2009
- Implementarea sistemului plăților în avans pentru persoanele juridice care nu sunt bănci, instituții de credit și alte categorii similare de plătitori de impozit pe profit, se amână până în anul 2011.
- Impozitul pe dividende este de 10% pentru dividendele plătite persoanelor juridice rezidente în România. Impozitul standard pe dividende, în cotă de 16%, se aplică dividendelor distribuite societăților nerezidente, dar prin convenții de evitare a dublei impuneri această cotă se poate reduce la nivelul cel mai mic dintre cota din convenție și cea locală (10%). Impozitul pe dividende se reduce la zero dacă beneficiarul este o societate rezidentă într-un stat membru al UE (inclusiv România) sau al SEE care deține, pentru o perioadă de cel puțin 2 ani, minim 10% din acțiunile societății care distribuie dividendele.
- Impozitul standard cu reținere la sursă aplicat dobânzilor și redevențelor plătite nerezidenților este de 16% și se poate reduce prin convenții mai favorabile. Până în anul 2010, se aplică o cotă de 10% plăților efectuate către o societate rezidentă în UE sau SEE care deține cel puțin 25% din acțiunile contribuabilului pentru o perioadă de minim 2 ani. Din 2011, aceste plăți vor fi scutite de impozitul cu reținere la sursă.
- În general, anul fiscal este anul calendaristic pentru toate entitățile.

Taxa pe valoarea adăugată

- Cota standard a TVA este de 19% și cotele reduse ale TVA sunt de 9% și 5%.
- Tratatament specific de TVA pentru tranzacțiile intracomunitare
- Nu se aplică TVA pentru transferul unei afaceri
- Operațiunile de factoring și de recuperare de creanțe se supun TVA
- Termenul limită de facturare este data de 15 a lunii următoare celei în care s-a efectuat livrarea/prestarea
- Rambursarea TVA pentru societățile stabilite și nestabilite în UE

Operațiunile vamale și comerțul internațional

- În calitate de stat membru al Uniunii Europene, România aplică Tariful Vamal Comun al UE și reglementările vamale ale UE
- România aplică toate acordurile de liber schimb ale UE încheiate cu terțe state
- Sunt necesare licențe de import pentru mărfuri cum ar fi uleiurile minerale, anumite produse chimice și arme.
- Nu există formalități vamale pentru bunurile cu statut comunitar (bunurile produse în UE sau cele a căror liberă circulație este permisă în cadrul UE)
- Pentru bunurile supuse regimurilor de Perfecționare Activă & Admitere Temporară și ulterior puse în liberă circulație pe teritoriul UE se plătește dobândă compensatorie
- Pentru regimurile vamale suspensive, cu mici excepții, se solicită garantarea drepturilor de import

Accizele

- Produsele accizabile „armonizate” și produsele accizabile „nearmonizate”
- Antrepozitele fiscale pentru producție și depozitare
- Operatorii înregistrați și neînregistrați
- Produsele accizabile armonizate pot fi produse, transformate, transportate și depozitate în regim suspensiv

Contribuțiile la Fondul de Mediu

- Contribuțiile pentru ambalaje, anvelope, emisii poluante din surse fixe, vânzarea deșeurilor feroase și neferoase, masă lemnoasă pe picior etc.
- Anumite contribuții depind de respectarea obligațiilor de gestionare a deșeurilor
- Înregistrarea producătorilor / importatorilor / exportatorilor de EEE (echipamente electrotehnice și electronice)
- Înregistrarea producătorilor / importatorilor de substanțe și preparate chimice (înregistrarea REACH)

Capitolul 1

Persoanele fizice

1.1 Impozitarea persoanelor fizice

Principii generale

- Cetățenii români domiciliați în România se supun impozitării asupra veniturilor realizate în alte țări (cu excepția salariilor primite în străinătate pentru servicii prestate în străinătate).
- Cetățenii români cu domiciliul în afara României și persoanele fizice străine, indiferent de locul în care își au domiciliul, sunt supuși impozitării în România numai pentru veniturile realizate în România (începând din 2007, persoanele fizice străine pot fi impozitate pentru veniturile realizate în alte țări, dacă sunt îndeplinite anumite criterii).
- Cota impozitului este cota unică de 16% aplicabilă majorității tipurilor de venituri realizate de persoanele fizice.
- Anul fiscal este anul calendaristic.

Rezidența fiscală

Rezidenții fiscali români

- Persoanele fizice sunt considerate rezidenți fiscali români dacă:
 - au domiciliul în România, sau
 - au centrul de interese vitale în România, sau
 - sunt prezente fizic în România timp de peste 183 de zile în 12 luni consecutive încheiate în anul calendaristic respectiv *

*Rezidenții străini (pentru cel de-al doilea și al treilea criteriu de mai sus) timp de trei ani consecutivi vor plăti impozit pentru veniturile realizate în altă țară începând din al patrulea an al șederii lor.

Nerezidenții

- Nerezidenții se supun impozitării în România doar pentru veniturile realizate în România. Aceasta cuprinde următoarele tipuri de venit:
 - Venituri obținute din activități independente desfășurate printr-un sediu permanent în România
 - Venituri obținute din activități dependente desfășurate în România
 - Alte tipuri specifice de venituri realizate în România.

Venitul impozabil

- Următoarele categorii de venit obținut de persoanele fizice sunt supuse impozitării conform Codului Fiscal al României:
 - Veniturile din salarii
 - Veniturile din activități independente
 - Veniturile din chirii
 - Veniturile din pensii de peste 1.000 RON lunar

- Veniturile din activități agricole
- Veniturile din premii
- Veniturile din investiții
- Veniturile din tranzacții imobiliare
- Veniturile din jocuri de noroc
- Alte venituri supuse cotei unice de impozitare de 16%.

Tipurile de venituri și cotele de impozit corespunzătoare

Veniturile din salarii

- Salariul constituie veniturile în numerar și/sau în natură primite de o persoană fizică în baza unui contract de muncă.
- Salariul este impozitat la cota unică de 16%.
- Veniturile aferente salariilor cuprind indemnizațiile plătite conform clauzelor de non-concurență, și beneficiile impozabile prevăzute expres de legislația română aplicabilă. Beneficiile impozabile includ utilizarea în scop personal a mașinii și a telefonului de serviciu. Mai mult, indemnizațiile de administrator primite de membrii Adunării Generale a Acționarilor / Asociațiilor și ai Consiliului de Administrație sunt asimilate salariilor.
- Sunt considerate contribuabili următoarele persoane:
 - Angajații societăților românești (și Administratorii remunerați în baza contractelor de mandat ai sucursalelor și reprezentanțelor societăților străine; angajatorul are obligația să calculeze, să rețină și să vireze impozitele pe salarii, lunar.
 - Persoanele străine ce desfășoară activități în România în baza unui contract de muncă străin; ele sunt obligate să prezinte o declarație de impunere lunară și să plătească impozitul pe venit lunar pe baza salariului obținut în România.

Veniturile din activități independente

- Veniturile din activități independente sunt impozitate la cota unică de 16% și cuprind:
 1. veniturile din activități liber-profesionale (este necesară autorizație);
 2. veniturile din drepturi de proprietate intelectuală;
 3. veniturile din contracte de mandat comercial și de comision.
1. Activități liber-profesionale
- Veniturile din activități liber-profesionale sunt impozitate pe baza intrărilor din registrele contabile în partidă simplă pe care sunt obligate să le țină persoanele care realizează activități independente. Venitul net se calculează ca venit brut din care se scad cheltuielile deductibile.
 - Pentru liber-profesioniști (români și străini din spațiul UE), următoarele sunt nedeductibile: amenziile, penalitățile de întârziere (altele decât penalitățile contractuale), donațiile, bursele private, sponsorizările și cheltuielile de protocol ce depășesc limitele superioare stabilite de lege, diurnele și alte cheltuieli ce depășesc limitele prevăzute de legea actuală.
 - Există de asemenea alternativa ca unii liber-profesioniști să fie impozitați pe baza unei cote de venituri, comunicate anual de Ministerul Finanțelor.
 - Liber-profesioniștii ce realizează venituri din activități independente trebuie să efectueze în cursul anului fiscal plăți trimestriale provizorii ale impozitelor.
2. Drepturile de proprietate intelectuală
- Plătitorii de redevențe trebuie să calculeze, să rețină și să plătească o cotă de 10% impozit anticipat. Beneficiarul include venitul în declarația de impunere anuală pe baza căreia autoritatea

fiscală hotărăște suma impozitului final (cota finală de impozitare este de 16%).

- Baza impozabilă pentru veniturile aferente drepturilor de proprietate intelectuală o reprezintă venitul brut, din care se deduc contribuțiile sociale obligatorii plătite și o sumă egală cu 40% din venitul brut.

3. Contractele de mandat comercial și contractele de comision

- Impozitul 10% reținut la sursă de se aplică și în cazul contractelor de mandat comercial sau al contractelor de comision ca plată anticipată a impozitului. Beneficiarul include venitul în declarația de impunere anuală pe baza căreia autoritatea fiscală hotărăște suma impozitului final (cota finală de impozit este de 16%).

Veniturile din chirii

- Venitul brut anual reprezintă venitul obținut de proprietar în cursul anului, în funcție de prevederile contractului de închiriere înregistrat la autoritățile fiscale române.
- Venitul net impozabil este determinat prin deducerea cotei de cheltuieli de 25% din venitul brut, și este impozitat la cota unică de 16%.
- Persoanele care realizează acest tip de venit trebuie să efectueze plăți trimestriale provizorii în cursul anului fiscal.
- Venitul obținut de contribuabili din mai mult de cinci contracte de închiriere e considerat venit din activități liber-profesionale, și se impozitează corespunzător.

Veniturile din pensii

- Pensile sunt impozabile la cota unică de 16% pentru sumele ce depășesc 1.000 RON pe lună. Contribuțiile sociale obligatorii (contribuția la fondul de sănătate de 6,5%) sunt deductibile la calculul impozitului în România.

Veniturile din activități agricole

- Urmatoarele activități sunt considerate activități agricole:
 - cultivarea și vânzarea florilor și legumelor, în sere și/sau într-un sistem irigat
 - cultivarea și vânzarea de arbuști, plante decorative și ciuperci
 - activități viticole
 - vânzarea produselor agricole neprelucrate către unități specializate
- Veniturile din activități agricole sunt determinate pe baza cotei de venituri sau prin contabilitate în partidă simplă, aplicându-se cota unică de 16% veniturii impozabil.

Veniturile din premii

- Impozitul pe veniturile din premii este reținut la sursă, fiind stabilit prin aplicarea unei cote de 16% asupra sumelor de peste 600 RON achitate pentru fiecare joc sau concurs, pe zi.

Veniturile din investiții

- a. Dividendele
 - Dividendele sunt impozitate la cota unică de 16%.
- b. Veniturile din dobânzi

- Veniturile din dobânzi sunt impozitate la cota unică de 16%. Începând cu 1 ianuarie 2009 dobânzile aferente depozitelor la termen constituite la bănci de persoane fizice române sunt neimpozabile. Cetățenii străini nerezidenți beneficiază de aceeași facilitate pentru dobânzile obținute de la bănci românești, ca măsură de a atrage venituri în sistemul bancar românesc.
- c. Câștigurile de capital
- Câștigurile de capital sunt impozitate după cum urmează:
 - 16% impozit pe venit pentru câștigurile de capital realizate din titlurile de valoare la societățile necotate și părțile sociale la societățile cu răspundere limitată; impozitul pe venit se calculează după fiecare tranzacție și este considerat definitiv;
 - Obligația calculării, reținerii și virării impozitului pe venit (pe baza unui contract între părți) îi revine cumpărătorului local la momentul tranzacției;
 - 1% impozit pe venit plătit anticipat pentru veniturile realizate din tranzacții la termen în valută. Impozitul pe venit anual este stabilit de autoritățile fiscale prin aplicarea cotei de 16% la venitul net;
 - 1% impozit pe venit plătit anticipat pentru veniturile realizate din transferul titlurilor de valoare, altele decât cele amintite mai sus. Impozitul pe venit anual este stabilit de autoritățile fiscale după cum urmează:
 - 16% pentru titlurile de valoare cotate deținute mai puțin de 365 de zile – impozit final;
 - 1% pentru titlurile de valoare cotate deținute mai mult de 365 de zile – impozit final.
 - Obligația calculării, reținerii și virării impozitului pe venit anticipat îi revine intermediarilor (sau altor plătitori de impozit pe venit), în urma fiecărei tranzacții efectuate; pierderile suportate prin vânzarea titlurilor de valoare se vor compensa cu câștigurile din aceeași categorie realizate în cursul aceluiași an. Pierderea anuală rezultată în urma compensării se va declara, constituind pierdere definitivă;
 - 16% impozit pe venit asupra acționarilor, pentru câștigurile realizate din lichidarea societăților. Obligația calculării, reținerii și virării impozitului pe venit îi revine reprezentanților legali ai societăților.

Persoanele fizice nerezidente care realizează câștiguri de capital în România se supun aceluiași tratament fiscal aplicabil pentru veniturile realizate de rezidenții români. În funcție de detaliile tranzacției, obligația calculării, reținerii și virării impozitului pe venit pentru câștigurile realizate din vânzarea de acțiuni le revine cumpărătorului/intermediarului cumpărării acțiunilor. Persoanele nerezidente pot numi un reprezentant sau un agent fiscal român pentru îndeplinirea acestor cerințe.

În anul 2009 câștigurile de pe piața de capital obținute prin tranzacționarea acțiunilor listate sunt neimpozabile.

Veniturile din tranzacțiile imobiliare

- Veniturile din transferul de proprietăți imobiliare se vor impozita după cum urmează:
 - Pentru proprietățile imobiliare deținute o perioadă mai mică de trei ani:
 - pentru valori de până la 200.000 RON impozitul pe venit este de 3%;
 - pentru valori mai mari de 200.000 RON, impozitul pe venit este de 6.000 RON + 2% din suma ce depășește 200.000 RON.
 - Pentru proprietățile imobiliare deținute o perioadă mai mare de trei ani:
 - pentru valori de până la 200.000 RON impozitul pe venit este de 2%;
 - pentru valori mai mari de 200.000 RON, impozitul pe venit este de 4.000 RON + 1% din suma ce depășește 200.000 RON.

- Nu se plătește impozit pe venit pentru proprietățile dobândite în baza unor legi speciale, pentru actele de donație între rude până la gradul trei, între soți și în cazul moștenirilor, cu condiția ca procedura să fie finalizată în cel mult doi ani (se percepe un impozit pe venit de 1% dacă procedura nu este finalizată în acest termen).
- Impozitul pe venit plătit pentru transferul de proprietate se va calcula la valoarea declarată de părți în documentele de transfer și se va reține de către notarul public. Dacă valoarea declarată de părți este mai mică decât valoarea estimată stabilită în expertiza executată de Camera Notarilor Publici, impozitul pe venit se va calcula la valoarea de referință. Impozitul va fi virat până la data de 25 a lunii consecutive celei în care a fost reținut venitul.

Veniturile din jocuri de noroc

- Impozitul pe veniturile din jocuri de noroc se stabilește prin aplicarea cotei de impozit la venitul net, după cum urmează:
 - 20% pentru sumele de până la 10.000 RON (\approx 2.325 Euro)
 - 25% pentru sumele mai mari de 10.000 RON.
- Impozitul calculat și reținut în momentul plății este final. Venitul net este suma care depășește valoarea de 600 RON achitată pentru fiecare joc sau concurs, pe zi.

Alte venituri supuse cotei unice de impozit de 16%

În această categorie sunt incluse următoarele tipuri de venit impozabil (lista nefiind exhaustivă):

- primele de asigurări achitate de plătitor pentru un serviciu prestat unei persoane care nu are o relație de muncă cu plătitorul primei de asigurări
- câștigurile de la societățile de asigurări în urma încheierii unui contract de asigurări între părți privind "tragerile de amortizare"
- veniturile acordate pensionarilor sub formă de reduceri la achiziția de bunuri, servicii și alte drepturi, foștilor angajați, conform clauzelor din contractul de muncă sau în baza unor legi speciale
- venitul realizat de persoane fizice sub formă de onorarii pentru servicii de arbitraj comercial
- venitul realizat din tichete cadou acordate persoanelor care nu sunt angajate de plătitor.

Veniturile neimpozabile

Principalele categorii de venituri neimpozabile sunt:

- Indemnizația pentru concediu de maternitate, risc maternal și creșterea copilului (până la doi ani) plătită din fondul asigurărilor de sănătate
- Ajutorul acordat pentru creșterea copilului
- Salariile obținute de persoanele cu handicap grav (din activitatea de bază a acestora)
- Bonurile de masă
- Avantajele planurilor cu opțiune de cumpărare de acțiuni, în momentul acordării și exercitării acesteia
- Sumele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare efectuate pe durata delegațiilor / detașărilor

- Venitul pe salariu legat de conceperea și crearea de software (trebuie respectate anumite criterii)
- Sponsorizări și donații
- Moșteniri
- Veniturile din vânzarea bunurilor mobile (cu excepția acțiunilor considerate "câștiguri de capital"), dacă nu sunt permise regulat
- Tichetele de creșă, distribuite conform legii.

Deducerile la calculul impozitului pe venit

- Pentru funcția de bază, în vederea calculării venitului impozabil din salariu, din venitul brut se vor deduce următoarele sume:
 - contribuțiile obligatorii la fondul asigurărilor sociale;
 - deducerile personale și pentru membrii familiei, calculate conform legii;
 - contribuțiile la fondurile de pensii facultative, în limita echivalentului în RON al sumei de 400 de Euro anual;
 - cheltuielile suportate în legătură cu economisirea în sistem colectiv pentru fondul locativ în limita sumei de 300 RON anual, (aproximativ echivalentului în RON al sumei de 70 de Euro).
- Pentru fiecare din funcțiile secundare, venitul impozabil este calculat ca diferența dintre venitul brut și obligațiile față de asigurările sociale.
- Contribuabilii pot hotărî direcționarea în scopuri caritabile (sponsorizări) a până la 2% din impozitul pe venit anual datorat.

Impozitarea nerezidenților

- Veniturile realizate de persoanele nerezidente din activitățile desfășurate în România sunt de asemenea impozabile în România. O cotă de 16% a impozitului reținut la sursă se aplică în cazul următoarelor tipuri de venituri:
 - a) veniturile din salarii și indemnizațiile administratorilor permise pentru administratori sau membrii Consiliului de Administrație, plătite de o societate românească;
 - b) impozitul pe dividende plătit de o societate românească;
 - c) veniturile din dobânzi plătite de un rezident (veniturile din dobânzi primite din România de către persoane fizice rezidente în state membre UE sunt scutite de impozitul cu reținere la sursă); în anul 2009 veniturile din dobânzi sunt neimpozabile în România;
 - d) veniturile din dobânzi plătite de un nerezident, dacă acesta are un sediu permanent în România iar dobânda constituie o cheltuială deductibilă pentru respectivul sediu permanent;
 - e) redevențele obținute de la un rezident;
 - f) redevențele plătite de un nerezident, dacă acesta are un sediu permanent în România iar plata constituie o cheltuială deductibilă pentru respectivul sediu permanent;
 - g) veniturile din comisioanele plătite de un rezident;
 - h) veniturile din comisionul plătit de un nerezident, dacă acesta are un sediu permanent în România iar plata este considerată cheltuială pentru respectivul sediu permanent;
 - i) veniturile realizate din activități sportive și de divertisment desfășurate în România;

- j) veniturile din tranzacții cu acțiuni necotate la bursă;
 - k) veniturile din activitățile de management și consultanță;
 - l) veniturile din activități independente;
 - m) veniturile din premiile acordate în România.
- Veniturile din jocuri de noroc, tranzacțiile cu proprietăți imobiliare și veniturile realizate din tranzacții cu acțiuni cotate la bursă sunt impozitate la cotele specifice, în funcție de categoria de venit.
 - În cazul în care străinul poate beneficia de prevederile Convenției, plătitorul român al venitului poate aplica imediat cotele mai favorabile prevăzute în convenția fiscală respectivă, dacă beneficiarul venitului a prezentat certificatul de rezidență fiscală cerut.

1.2 Sistemul asigurărilor sociale și de sănătate

Sistemul Asigurărilor Sociale

- În România, toți angajatorii și angajații, precum și alte categorii de contribuabili, sunt obligați să contribuie la sistemul asigurărilor sociale de stat, de sănătate și șomaj.

Sfera de cuprindere

- Asigurările sociale și de sănătate acoperă pensiile, alocațiile pentru copii, bolile și alte servicii de asistență socială. Asigurările de șomaj acoperă indemnizațiile de șomaj minime și stimulentele pentru crearea de locuri de muncă.

Contribuțiile

- Angajatorii și angajații sunt obligați să contribuie la sistemul asigurărilor sociale. Cotele plătite de angajator și angajat sunt calculate pe baza salariului brut, după cum urmează:

Contribuțiile angajaților ca procentaj din salariul brut:

- Contribuție la fondul asigurărilor sociale – 10,5%
- Fondul de șomaj – 0,5%
- Fondul de sănătate – 5,5%.

Contribuțiile angajatorilor:

- Fondul asigurărilor sociale – 20,8%; 25,8%; 30,8% în funcție de condițiile de muncă
 - Fondul de sănătate – 5,2%
 - Contribuția pentru concediu medical – 0,85% (limitată)
 - Fondul de garantare – 0,25% din fondul de salarii
 - Fondul de șomaj – 0,5%
 - Fondul de asigurări pentru accidente de muncă – 0,15% - 0,85%
 - Comision Camera de Muncă – 0,25% sau 0,75%.
- Baza lunară pentru calculul contribuțiilor pentru concediu medical datorate de angajați nu poate depăși valoarea rezultată din înmulțirea numărului de angajați cu 12 salarii minime brute (salariul minim brut actual este în sumă de 600 RON).
 - Cota contribuției la asigurările pentru accidente de muncă variază între 0,15% și 0,85%, în funcție de categoria de risc. Criteriile de stabilire a categoriilor de risc au fost reglementate prin normele metodologice.

- Angajatorii calculează și rețin contribuțiile salariale la plata salariilor. Contribuțiile la bugetul de stat se plătesc până la data de 25 a lunii consecutive lunii aferente salariului respectiv. Neplata acestor contribuții reținute la sursă, în termen de 15 zile de la această dată, constituie contravenție și se sancționează corespunzător.

Străinii și cetățenii Uniunii Europene

Numărul de înregistrare fiscală

- Cetățenii străini care realizează venituri pe teritoriul României trebuie să depună un formular de cerere fiscală la autoritățile fiscale române, prin intermediul unui agent fiscal, în vederea obținerii unui număr de înregistrare fiscală.
- Străinii trebuie să știe că numărul permisului lor de rezidență (certificatul de înregistrare pentru cetățenii din spațiul UE) este folosit ca număr de identificare fiscală la înregistrarea la autoritățile fiscale române.

Autorizația de muncă

Străinii care prestează servicii în România pot avea:

- numai un contract de muncă străin
- un contract de muncă străin și unul local; sau
- numai un contract de muncă local.

De regulă, străinii care lucrează în România trebuie să solicite o autorizație de muncă în România (înainte de obținerea permisului de rezidență). Există următoarele excepții de la această regulă:

- cetățenii UE care lucrează în România ca angajați cu contract local nu au obligația să obțină autorizație de muncă; aceste persoane au acces liber pe piața de muncă locală
- cetățenii din cadrul și din afara spațiului UE detașați în România de societăți din state membre UE/EEA nu au nevoie de autorizație de muncă; există în schimb o procedură de notificare a autorităților cu atribuții în domeniul muncii referitor la aceste detașări
- cetățenii din spațiul UE detașați în România de societăți din state terțe își pot desfășura activitățile în România fără restricții de imigrare.

Tipul de relații de muncă poate modifica substanțial obligațiile fiscale și de asigurări sociale (mai exact străinii care desfășoară activități în România în baza unui contract de muncă local sunt obligați la plata impozitului pe venit pentru valoarea totală a indemnizațiilor primite în România, precum și a tuturor contribuțiilor de asigurări sociale conform legislației din România, în timp ce străinii trimiși în România beneficiază de o indemnizație de detașare neimpozabilă dacă se respectă limitele / excepțiile stabilite prin legislația internă și/sau prin reglementările comunitare referitoare la imigrație și asigurări sociale).

După aderarea României la UE, reglementările comunitare referitoare la contribuțiile de asigurări sociale prevalează asupra legislației interne. În consecință, expatriații comunitari și necomunitari care lucrează în România pot fi scutiți de la plata contribuțiilor de asigurări sociale, dacă obțin certificatul E101 dintr-un alt stat membru UE în care este se află angajatorul acestora.

Autorizația de muncă pentru angajare prin contract local

- Dacă se încheie un contract de muncă local între un expatriat și o societate românească, cetățenii străini care lucrează permanent în România trebuie să obțină în prealabil o autorizație de muncă în acest scop. Expatriații vor plăti impozite în România din prima zi, iar impozitul pe salarii și contribuțiile sociale vor fi reținute lunar de angajator pe statul de plată.

Autorizația de muncă pentru detașare

- Cetățenii necomunitari pot fi detașați în România de societăți aflate în state terțe (pe baza unui contract de muncă străin) pentru 1 an dintr-o perioadă de 5 ani.
- Pentru a obține autorizația de muncă pentru persoanele detașate pe termen lung, mai întâi trebuie obținută o viză de muncă de la misiunea diplomatică română sau de la birourile consulare române din țara în care este domiciliat expatriatul respectiv.
- Persoana detașată în vederea prestării de servicii pentru o societate românească este obligată să contribuie la fondul de sănătate. Contribuția de 5,5% la fondul de sănătate se plătește după obținerea permisului de rezidență, cetățeanul străin fiind considerat a avea rezidență în România. Persoana respectivă trebuie să calculeze și să plătească lunar contribuțiile salariale (impozit pe venit și contribuții la fondul de sănătate).

Documente de rezidență: certificatele de înregistrare și cartea de rezidență versus permisul de ședere

- După aderarea României la UE, s-au implementat prevederi favorabile referitoare la rezidența română a cetățenilor din spațiul UE / SEE, fără a se modifica în esență prevederile referitoare la cetățenii necomunitari.

Rezidența română pentru persoanele din spațiul UE/SEE și membrii familiilor acestora, care nu sunt cetățeni UE/SEE

- Cetățenii comunitari pot rămâne în România pentru o perioadă de 3 luni fără a necesita documente de rezidență oficială. După depășirea acestei perioade, își pot prelungi șederea în România dacă obțin un „certificat de înregistrare” (acest certificat se obține în aceeași zi, cu valabilitate nelimitată). Dosarele de cerere se vor pregăti în scopul șederii expatriaților în România (ex. detașat, angajat, membri ai familiei).

Totuși, membrii familiei care nu sunt cetățeni UE / SEE se supun altor formalități privind șederea în România, după cum urmează:

- trebuie să obțină viză de intrare în România, dacă este cazul; și
- trebuie să obțină carte de rezidență română pentru prelungirea șederii legale în România după expirarea perioadei de 3 luni.

Rezidența română pentru cetățenii necomunitari

- Cetățenii necomunitari a căror ședere în România depășește 90 de zile într-o perioadă de șase luni trebuie să solicite un permis de rezidență temporară, dacă acordul bilateral internațional respectiv sau legile speciale nu conțin prevederi diferite din acest punct de vedere.
- Înainte de solicitarea unui permis de rezidență temporară, pentru intrarea în România trebuie obținută o viză pe termen lung de la ambasada română sau consulatul român din țara de rezidență. Cetățenii din anumite state precum S.U.A., Canada, Japonia, Australia etc. sunt scutiți de obligația obținerii vizei de lungă ședere în România:
- Documentele cerute pentru obținerea vizei de lungă ședere / permisului de ședere depind de scopul șederii.

Capitolul 2

Impozitarea întreprinderilor

2.1 Impozitul pe profit

Entitățile supuse impozitului pe profit

Următoarele entități sunt obligate să plătească impozit pe profit:

- Societățile românești
- Societățile străine care își desfășoară activitatea în România printr-un sediu permanent
- Societățile străine ce obțin venituri din sau în legătură cu tranzacțiile imobiliare sau din tranzacții cu acțiuni ale unei societăți românești
- Societățile și persoanele fizice străine care își desfășoară activitatea în România prin asocieri fără personalitate juridică
- Persoanele fizice române care formează cu societăți românești asociații – parteneriate fără personalitate juridică, pentru veniturile obținute pe teritoriul României sau în afara acesteia.

Teritorialitatea

- O societate este considerată rezidentă dacă are în România sediul înregistrat sau locul din care își conduce efectiv activitatea în România.

Cota impozitului pe profit

- Cota standard a impozitului pe profit este de 16%.
- Impozitul pe profit datorat pentru jocuri de noroc și de către cluburile de noapte nu poate fi mai mic de 5% din veniturile obținute din aceste activități

2.2 Calculul profitului impozabil

Perioada fiscală și perioada contabilă

- Anul contabil și anul fiscal se consideră a fi anul calendaristic sau durata de existență a entității, dacă aceasta a fost înființată sau desființată în timpul anului respectiv.
- Ministerul Economiei și Finanțelor poate stabili alte termene decât anul calendaristic pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare.
- Din 2009, anumite categorii de entități (sucursalele românești ale societăților străine, filialele românești consolidate și filiale ale sucursalelor societăților străine) pot să-și stabilească un an financiar care să nu coincidă cu anul calendaristic, dacă anul financiar al societății-mamă diferă de anul calendaristic. Fac excepție sucursalele, filialele consolidate, filialele sucursalelor instituțiilor de credit, instituțiile financiare nebankare, entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de

Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, societățile de asigurare-reasigurare și de reasigurare, precum și societățile de pensii private, care nu pot să-și stabilească un an financiar care să nu coincidă cu anul calendaristic. De reținut că în prezent autoritățile din domeniu nu au în dotare suportul tehnic și informatic necesar pentru a înregistra raportările respective, existând riscul ca această prevedere să nu poată fi aplicată în practică.

Baza de impozitare

- Profitul impozabil al unei societăți se calculează ca diferența dintre veniturile realizate din orice sursă și cheltuielile înregistrate pentru obținerea veniturilor impozabile pe durata unui an fiscal, ajustate din perspectivă fiscală prin deducerea veniturilor neimpozabile și adăugarea cheltuielilor nedeductibile. La calculul profitului impozabil se pot lua în considerare și alte elemente similare veniturilor și cheltuielilor.

Veniturile neimpozabile

Cele mai importante venituri neimpozabile prevăzute de Codul Fiscal al României sunt:

- Veniturile din dividendele primite de o societate românească de la o societate românească
- Veniturile din dividendele primite de o societate românească de la o filială dintr-un stat membru UE, supuse anumitor condiții: societatea românească să fie plătitoare de impozit pe profit și să dețină minim 10% din acțiunile filialei pentru o perioadă neîntreruptă de minim doi ani, care se încheie la data plății dividendelor
- Pe durata anului fiscal 2009, devin venituri neimpozabile veniturile din tranzacționarea titlurilor de participare pe piața autorizată și supravegheată de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare.
- Veniturile din reducerea sau anularea provizioanelor / cheltuielilor pentru care nu s-a acordat deducere, precum și veniturile din recuperarea cheltuielilor nedeductibile
- Veniturile neimpozabile prevăzute explicit în contracte și memorandumuri.

Deductibilitatea cheltuielilor

Din punctul de vedere al deductibilității, cheltuielile se împart în trei categorii: cheltuieli deductibile, cheltuieli cu deductibilitate limitată și cheltuieli nedeductibile.

Cheltuielile deductibile

De regulă, cheltuielile sunt deductibile numai dacă au fost suportate în vederea obținerii de venituri impozabile.

Următoarele cheltuieli sunt considerate a fi fost efectuate în vederea generării de venituri impozabile:

- Cheltuielile suportate pentru marketing, studii de piață, promovarea pe piețele existente sau noi, participările la târguri și expoziții, în misiuni de afaceri, publicarea de broșuri proprii;
- Cheltuielile suportate cu publicitatea sau în vederea promovării societății, produselor sau serviciilor, pe baza unui contract scris, precum și costurile asociate producerii de materiale necesare pentru difuzarea reclamelor, inclusiv produsele acordate ca eșantioane, pentru testarea produselor la unitățile de desfacere, precum și alte bunuri și servicii asigurate în vederea stimulării vânzărilor;
- Cheltuielile de cercetare și dezvoltare care nu îndeplinesc condițiile pentru a fi recunoscute ca active necorporale din punct de vedere contabil;
- Cheltuielile cu protecția mediului și conservarea resurselor;

- Cheltuielile cu îmbunătățirea administrării, IT, introducerea, întreținerea și dezvoltarea sistemelor de management al calității, obținerea atestării conform standardelor de calitate;
- Cheltuielile cu creditele neperformante sunt integral deductibile în una din următoarele situații: dacă procedura de faliment împotriva debitorului a fost închisă pe baza unei decizii a instanței; dacă debitorul a decedat, iar creanțele nu pot fi recuperate de la succesori; dacă debitorul este dizolvat sau lichidat; dacă debitorul are dificultăți financiare majore, care îi afectează întregul patrimoniu;
- Cheltuielile cu deplasarea și cazarea aferente călătoriilor de afaceri efectuate în România sau în străinătate de angajați și administratori, precum și de persoanele cu posturi asimilate acestora (administratori pe bază de mandat și persoane detașate ale căror costuri sunt suportate de societatea românească); acestea includ și transportul angajaților spre/de la locul de muncă;
- Cheltuielile cu instruirea profesională și dezvoltarea angajaților;
- Cheltuielile suportate pentru protecția muncii, prevenirea accidentelor de muncă și bolile profesionale, contribuțiile de asigurări și primele de asigurări de risc profesional aferente;
- Cheltuielile suportate pentru achiziționarea de ambalaje pe durata de viață utilă a acestora.

Cheltuielile cu deductibilitate limitată

Deductibilitatea anumitor cheltuieli este limitată astfel:

- Pierderile din dobânzi și din diferențele de curs valutar reglementate de regulile de limitare a cheltuielilor cu dobânda și diferențelor de curs valutar (vezi detalii mai jos);
- Mijloacele fixe supuse amortizării conform regulilor privind amortizarea (vezi detalii mai jos);
- Produsele perisabile în limita stabilită de organismele administrației centrale competente;
- Cheltuielile de protocol sunt deductibile în limita a 2% aplicată asupra diferenței rezultate dintre totalul veniturilor impozabile și totalul cheltuielilor aferente veniturilor impozabile, altele decât cheltuielile de protocol și cheltuielile cu impozitul pe profit;
- Indemnizațiile zilnice pentru cheltuielile cu deplasările în țară și în străinătate sunt deductibile până la limita de 2,5 ori valoarea plafonului stabilit pentru instituțiile publice;
- Cheltuielile sociale sunt deductibile până la limita a 2% din cheltuielile cu salariile. Acestea pot cuprinde, printre altele, indemnizațiile de maternitate, cheltuielile cu tichetele de creșă, ajutoarele pentru înmormântare și cele pentru boli grave sau incurabile și pentru proteze, precum și cheltuielile pentru desfășurarea corespunzătoare a anumitor activități sau funcționarea corespunzătoare a unor unități aflate în administrarea contribuabililor (grădinițele, creșele, serviciile medicale asigurate pentru boli profesionale și accidente de muncă până la internarea în unități medicale, cantinele, cluburile sportive, cluburile etc.);
- Primele de asigurări de sănătate sunt deductibile pentru angajator în limita sumei de 250 Euro pe an de persoană iar pentru pensiile private în limita sumei de 400 Euro pe an de persoană;
- Taxele și contribuțiile plătite organizațiilor neguvernamentale și asociațiilor profesionale legate de activitatea contribuabilului sunt deductibile în limita sumei de 4.000 Euro pe an.

Cheltuielile nedeductibile

O serie de cheltuieli sunt explicit nedeductibile, cum ar fi:

- Impozitul de profitul din România, precum și impozitul pe veniturile realizate în străinătate;

- Cheltuielile aferente veniturilor neimpozabile; de menționat că nu există cheltuieli ce pot fi considerate ca fiind aferente veniturilor din dividende,
- Cheltuielile cu impozitul reținut la sursă suportate de contribuabilul român pe seama nerezidentului;
- Dobânzile, amenzile și penalitățile datorate autorităților române sau străine, precum și nerezidenților, în baza unor contracte comerciale, cu excepția penalităților reglementate de convențiile de evitare a dublei impuneri;
- Cheltuielile cu servicii de management, consultanță, asistență și alte servicii, dacă nu s-au încheiat contracte în scris sau alte acorduri valide și dacă beneficiarii nu pot justifica aceste servicii și necesitatea beneficierii de aceste servicii pentru activitatea pe care o desfășoară;
- Cheltuielile de sponsorizare și mecenat și cheltuielile pentru burse private. Totuși contribuabililor li se acordă un credit fiscal în limita celei mai mici sume dintre 0,3% din cifra de afaceri și respectiv 20% din impozitul pe profit datorat.
- Alte cheltuieli cu salariile și/sau similare (dacă acestea nu sunt impozitate la nivel de persoană fizică), cu excepția celor scutite expres de la plata impozitului pe veniturile persoanelor fizice;
- Cheltuielile cu primele de asigurare care nu sunt legate de activele sau activitatea societății, cu excepția celor pentru bunuri care reprezintă garanție pentru împrumuturi bancare utilizate pentru desfășurarea activității pentru care persoana impozabilă este autorizată sau utilizate în cadrul unor contracte de închiriere sau de leasing;
- Cheltuielile cu creditele neperformante ce depășesc provizionul deductibil (vezi mai jos);
- Cheltuielile care nu sunt susținute de acte justificative;
- Cheltuielile în favoarea acționarilor, în afara celor aferente bunurilor sau serviciilor furnizate de către acționari la valoarea de piață;
- Cheltuielile din amortizarea mijloacelor fixe (scăderea valorii definită ca ajustare provizorie prin reglementările contabile care transpun Directivele europene).
- Cheltuielile reprezentând valoarea de înregistrare a titlurilor de participare, cheltuielile înregistrate cu ocazia desfășurării operațiunilor de tranzacționare, precum și cheltuielile cu diferențele nefavorabile de valoare înregistrate ca urmare a vânzării titlurilor de participare (în general toate cheltuielile ocazionate de tranzacțiile desfășurate în anul fiscal 2009 pe piața autorizată și supravegheată de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare).

Provizioanele și rezervele

Sumele utilizate pentru constituirea sau majorarea rezervelor sau provizioanelor sunt deductibile după cum urmează:

- Constituirea sau majorarea rezervei legale până la o limită de 5% din profitul contabil anual înainte de impozitare (cu ajustări) până la atingerea a 20% din capitalul social
- Provizioanele pentru clienții incerți înregistrate după 1 ianuarie 2006 sunt deductibile în limita a 30%, dacă creanțele aferente întrunesc simultan următoarele condiții:
 - sunt înregistrate după 1 ianuarie 2004
 - nu sunt colectate pentru o perioadă mai mare de 270 de zile de la data scadenței
 - nu sunt garantate de altă persoană
 - sunt datorate de o persoană care nu este persoană afiliată contribuabilului
 - au fost incluse în venitul impozabil al contribuabilului.

- Provizioanele pentru credite neperformante sunt integral deductibile dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - creanțele sunt înregistrate după 1 ianuarie 2007
 - debitorul este o societate declarată falimentară printr-o hotărâre judecătorească
 - creanțele nu sunt garantate de altă persoană
 - debitorul nu este o persoană afiliată
 - creanțele au fost incluse în venitul impozabil al contribuabilului.
- Provizioanele pentru creanțe înregistrate înainte de 1 ianuarie 2004 sunt deductibile în limita prevăzută de Codul Fiscal pentru provizioanele constituite pentru creanțe înregistrate după 1 ianuarie 2006. În plus, trebuie îndeplinite două condiții: trebuie să fie inițiată procedura de faliment împotriva debitorului, și pentru creanțele respective nu trebuie să fi fost create provizioane deductibile.
- Provizioanele specifice constituite de instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancale și alte entități similare;
- Rezervele tehnice constituite de societățile de asigurări și reasigurări, conform cadrului legal de reglementare al acestora, cu excepția rezervei de egalizare;
- Provizioanele de risc pentru tranzacții efectuate pe piețele financiare, conform regulilor Comisiei Naționale a Valoriilor Mobiliare.

Reducerea sau anularea oricărui provizion ori a rezervei care a fost anterior dedusă din profitul impozabil se include în veniturile impozabile și se impozitează ca atare, indiferent dacă reducerea sau anularea este datorată modificării destinației provizionului sau a rezervei, distribuirii provizionului sau rezervei către acționari sub orice formă, lichidării, divizării, fuziunii sau oricărui alt motiv. Reconstituirea rezervei legale este la rândul său nedeductibilă.

Amortizarea contabilă și amortizarea fiscală

- Codul Fiscal face o distincție explicită între amortizarea contabilă și amortizarea fiscală. Pentru mijloacele fixe, amortizarea fiscală trebuie calculată pe baza regulilor prevăzute de Codul Fiscal, deductibilitatea urmând să nu mai depindă de nivelul de amortizare înregistrat în conturi.
- Amortizarea fiscală trebuie calculată pe baza valorii de intrare a activului și a duratei de viață utile din punct de vedere fiscal, prin aplicarea uneia din metodele de amortizare permise:
 - (i) metoda liniară,
 - (ii) metoda accelerată și
 - (iii) metoda degresivă.
- Echipamentele tehnice, calculatoarele și perifericele pot fi amortizate prin oricare din metodele disponibile, adică liniară, accelerată sau degresivă. Pentru orice alt mijloc fix (cu excepția imobilelor pentru care se poate aplica numai metoda liniară), se poate folosi metoda liniară sau cea degresivă. Începând cu 2009 metoda de amortizare accelerată devine aplicabilă și în cazul aparaturii și echipamentelor destinate activităților de cercetare-dezvoltare.
- Dacă valoarea de piață stabilită la reevaluarea mijloacelor fixe scade sub valoarea de intrare (costul de achiziție, costurile de producție, valoarea de piață a mijloacelor fixe achiziționate gratuit sau care reprezintă contribuție la capitalul social), valoarea fiscală rămasă neamortizată a mijloacelor fixe se calculează pe baza valorii de intrare.
- Aceeași regulă se aplică reevaluării terenurilor dacă se înregistrează o scădere a valorii acestora sub valoarea de intrare. Astfel, noua valoare recunoscută din perspectivă fiscală este valoarea de intrare.

Reglementări privind gradul de îndatorare

Deductibilitatea cheltuielilor cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențele de curs valutar, în legătură cu împrumuturile, se supune următoarelor două criterii, cu excepția dobânzilor și diferențelor de curs valutar aferente creditelor contractate cu părți care sunt instituții de credit, instituții financiare nebancale sau alte entități ce acordă credite în condițiile legii, și cu excepția dobânzii asociate obligațiunilor tranzacționate pe o piață reglementată:

- **Regula privind rata maximă a dobânzii** (“the safe harbour rule”) limitează la maxim 7% deductibilitatea dobânzii pentru împrumuturile în valută* și la rata de referință a dobânzii comunicate de Banca Națională a României pentru împrumuturile în RON. Dobânda peste această limită este nedeductibilă și nu poate fi reportată în perioadele următoare.

* Limita superioară pentru rata dobânzii se stabilește prin Hotărâre de Guvern. Rata prevăzută mai sus este valabilă începând cu anul fiscal 2007.

- **“Regula limitării gradului de îndatorare (thin capitalisation rule)”**. Deductibilitatea cheltuielilor cu dobânzile și cu pierderile nete din diferențele de curs valutar, în legătură cu împrumuturi cu scadența de peste un an, se supune testului referitor la gradul de îndatorare. Capitalul împrumutat inclus la calculul gradului de îndatorare este reprezentat de toate împrumuturile cu o perioadă de maturitate de peste un an. Capitalul propriu cuprinde capitalul social, primele de emisiune/fuziune, rezervele, profitul nerepartizat, profitul pe anul curent și alte elemente de capital propriu. Atât capitalul împrumutat cât și capitalul propriu sunt calculate ca medie a valorilor existente la începutul și la sfârșitul perioadei în care se calculează impozitul pe profit.

Dacă gradul de îndatorare al unei societăți este mai mare de trei, sau în cazul în care capitalul propriu al societății este negativ, cheltuielile cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențele de curs valutar, în legătură cu împrumuturile cu scadența de peste un an, sunt nedeductibile. Totuși, cheltuielile evaluate ca fiind nedeductibile în baza acestei reguli se pot reporta în anii fiscali următori și devin deductibile în primul an în care gradul de îndatorare a capitalului este mai mare sau egal cu trei.

Prețurile de transfer

- Tranzacțiile dintre societăți afiliate trebuie să respecte principiul prețului de piață. Dacă prețurile de transfer nu sunt stabilite conform acestui principiu, autoritățile fiscale române au dreptul să ajusteze veniturile sau cheltuielile contribuabilului, așa încât acestea să reflecte valoarea de piață corespunzătoare.
- La stabilirea prețurilor de transfer pot fi folosite metodele tradiționale de calcul (tranzacții comparabile necontrolate, cost plus și prețul de re-vânzare), precum și alte metode ce respectă Ghidul OECD referitor la prețurile de transfer (marja netă a tranzacțiilor și împărțirea profitului).
- Legislația română prevede explicit că la aplicarea regulilor privind prețurile de transfer autoritățile fiscale române vor avea în vedere și Ghidul OECD referitor la prețurile de transfer.

Documentația referitoare la prețurile de transfer

- Contribuabilii angajați în tranzacții cu societăți afiliate sunt obligați să întocmească și să pună la dispoziția autorităților fiscale române un dosar cu documentația calculației prețului de transfer, la cererea și în termenul stabilit de către autorități.
- Conținutul dosarului prețurilor de transfer a fost aprobat prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Ordinul se completează cu Liniile directoare privind prețurile de transfer, elaborate de OCDE, și Codul de conduită cu privire la dosarul prețurilor de transfer pentru persoane afiliate din Uniunea Europeană.
- Termenul limită pentru prezentarea dosarului prețurilor de transfer este de maxim trei luni calendaristice, cu posibilitatea unei singure prelungiri egală cu perioada stabilită inițial.

- Neprezentarea dosarului cu documentația prețurilor de transfer sau prezentarea unui dosar incomplet în urma a două cereri consecutive poate duce la estimarea prețului de transfer de către autoritățile fiscale pe baza informațiilor publice disponibile, calculat ca media aritmetică a trei tranzacții similare.
- Activitatea de control a prețurilor de transfer a cunoscut o creștere semnificativă în ultimul an și cererile de prezentare a dosarelor prețurilor de transfer au devenit o practică răspândită. Cunoaștem cazuri recente în care autoritățile fiscale din România au ajustat rezultatul impozabil al contribuabililor în concordanță cu reglementările aplicabile.

Acordul de Preț în Avans (APA)

- Contribuabilii care desfășoară tranzacții cu persoane afiliate pot solicita eliberarea unui Acord de Preț în Avans emis de Agenția Națională pentru Administrare Fiscală. Există de asemenea posibilitatea programării unei întâlniri înaintea depunerii dosarului, pentru a discuta fezabilitatea unui APA.
- Termenul de emitere a unui Acord de Preț în Avans prevăzut în Codul de Procedură Fiscală este de 12 luni pentru cel unilateral și de 18 luni pentru cel bilateral și multilateral. Acordul de Preț în Avans este emis pentru o perioadă de până la cinci ani. În cazuri excepționale poate fi emis pe o perioadă mai mare, în cazul contractelor pe termen lung.
- Acordul de Preț în Avans este opozabil și executoriu pentru autoritățile fiscale, atât timp cât premisele esențiale nu prezintă schimbări de substanță. În acest context, beneficiarii sunt obligați să depună un raport anual cu privire la conformarea cu termenii și condițiile acordului.
- În cazul în care contribuabilul nu este de acord cu conținutul APA, poate notifica Agenția Națională de Administrare Fiscală în termen de 15 zile. În acest caz, Acordul de Preț în Avans nu produce efecte juridice.

Soluția fiscală anticipată

- Societățile pot solicita emiterea unei Soluții fiscale individuale anticipate de către Agenția Națională pentru Administrare Fiscală, contra unui tarif de 1.000 Euro.
- Contribuabilul poate propune în cererea depusă și conținutul Soluției fiscale anticipate. În cazul în care nu este de acord cu soluția, contribuabilul o poate contesta printr-o notificare trimisă autorității emitente în termen de 15 zile; în acest caz, soluția fiscală anticipată nu produce efecte juridice.
- Soluția fiscală anticipată este opozabilă și executorie pentru autoritățile fiscale, cu condiția respectării de către contribuabili a termenilor și condițiilor acesteia.

Scutirile parțiale de la plata impozitelor

- Scutirea parțială unilaterală se efectuează prin intermediul unui credit ordinar pentru impozitele pe profit plătite în străinătate, care nu poate depăși impozitul pe profit calculat prin aplicarea cotei impozitului pe profit din România (16%) la profiturile impozabile realizate în străinătate. Societățile românești trebuie să prezinte documente care atestă achitarea impozitelor în străinătate.
- Impozitul pe profit datorat în străinătate de o societate străină nu se poate credita cu impozitul pe profit datorat în România decât în cazul sediilor permanente sau al sucursalelor.

Pierderile fiscale

- Societățile pot reporta pierderile fiscale declarate în declarațiile anuale de impozit pe profit, pe o perioadă de șapte ani, pe baza metodei FIFO. Nu sunt admise ajustările pentru inflație.

- Pentru persoanele juridice străine această regulă (reportarea pierderilor) se aplică numai în cazul veniturilor și cheltuielilor aferente sediului permanent din România al acestora și doar pentru o perioadă de cinci ani.

Dividendele, dobânzile și redevențele plătite societăților rezidente

- Dividendele plătite de o societate românească către altă societate românească sunt supuse unui impozit pe dividende de 10%.
- Prevederile Directivei privind regimul fiscal comun aplicabil societăților-mamă și filialelor acestora (Parent-Subsidiary Directive) au devenit aplicabile în România de la data de 1 ianuarie 2007. Astfel, dividendele primite de o societate românească de la altă societate românească nu vor fi impozitate dacă beneficiarul deține cel puțin 10% din acțiunile societății românești respective pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin doi ani, care se încheie la data plății dividendelor.
- Sumele distribuite sub formă de dividende sunt scutite de la plata impozitului dacă sunt investite în aceeași societate sau în capitalul social al altei persoane juridice române în scopul păstrării și creării de noi locuri de muncă pentru dezvoltarea activității respectivei companii române, conform obiectului de activitate.
- Dobânzile și redevențele plătite de către o societate românească altei societăți românești se consideră venit impozabil în sarcina beneficiarului, care datorează impozit pe profit.

Consolidarea

- În România nu există consolidare fiscală sau impozitare de grup. Membrii unui grup trebuie să depună declarații de impunere separate. Pierderile înregistrate de membrii unui grup nu pot fi compensate cu profiturile realizate de ceilalți membri ai grupului.

Câștigurile de capital

- Câștigurile de capital realizate de societățile românești sunt incluse în profitul societății și se supun impozitului în cotă de 16%. În general, pierderile de capital aferente vânzărilor de acțiuni sunt deductibile.
- Fuziunile, divizările, transferul de active și schimbul de acțiuni între două societăți românești nu ar trebui să atragă impozit pe câștigul de capital.

2.3 Impozitul pe veniturile societăților străine

Principii generale

- În general, entitățile străine sunt supuse impozitării veniturilor obținute în România.
- Măsura în care entitățile străine sunt supuse impozitării în România depinde de activitățile desfășurate de acestea în România sau în legătură cu România.
- Entitățile străine se supun impozitării dacă înființează o sucursală, un sediu permanent sau o reprezentanță, sau dacă intră în sfera de aplicare a impozitului cu reținere la sursă aplicat veniturilor realizate în România.

Sucursala unei entități străine

- Sucursala trebuie înregistrată la autoritățile fiscale române.

- Înregistrarea, depunerea declarațiilor și efectuarea plăților urmează cerințele aplicabile societăților românești.
- Se consideră că sucursala are personalitatea juridică a societății-mamă, deci nu constituie o entitate juridică separată (nu are capital social propriu, nume distinct etc.).
- Obiectul de activitate al sucursalei nu poate fi mai extins decât cel al societății-mamă.
- Repartizarea de fonduri către statul în care este localizat sediul principal nu este considerată repartizare de dividende, deci ar trebui să nu existe obligații de impozitare prin reținere la sursă. Totuși, ca și în cazul societăților cu răspundere limitată, profiturile se transferă la finele anului, după aprobarea de către sediul principal a situațiilor financiare ale sucursalei.

Sediul permanent

- Sediul permanent nu este întotdeauna persoană juridică, dar este supus impozitării în România.
- Astfel, sediul permanent se definește ca locul de desfășurare a întregii activități a unei societăți nerezidente sau a unei părți a acesteia, în mod direct sau printr-un agent dependent. Odată cu înființarea unui sediu permanent, România are dreptul să impoziteze profitul întreprinderii străine obținut din activitatea desfășurată în România.
- Legislația românească prevede în mod explicit trei condiții pe care un sediu permanent trebuie să le îndeplinească simultan:
 - trebuie să existe un loc de desfășurare a activității (sediul, utilaje sau echipamente);
 - locul de desfășurare a activității trebuie să fie fix (trebuie să fie stabilit într-un loc distinct, cu un anumit grad de permanență);
 - activitatea trebuie să se desfășoare din această locație fixă (să existe agenți cu statut dependent în întreprindere, care să își desfășoare activitatea în statul unde aceasta este localizată).
- Înregistrarea, depunerea declarațiilor și efectuarea plăților urmează cerințele aplicabile societăților românești.

Reprezentanțele

- Reprezentanțele pot desfășura exclusiv activități auxiliare sau pregătitoare. Reprezentanțele nu pot efectua tranzacții în nume propriu și nu se pot angaja în activități comerciale.
- Pentru reprezentanțe există un impozit fix de 4.000 Euro pe anul fiscal, plătit în lei la cursul de schimb valabil la data plății.
- Impozitul se plătește în două tranșe egale până la datele de 20 iunie și respectiv 20 decembrie.
- În cazul în care o reprezentanță este înființată sau închisă în timpul anului, impozitul datorat pentru anul respectiv este calculat proporțional pentru lunile din respectivul an fiscal în care reprezentanța este operațională.

Impozitul cu reținere la sursă

- Societățile nerezidente sunt obligate la plata următoarelor impozite cu reținere la sursă:
 - 16% impozit reținut la sursă pe alte venituri obținute în România, cum ar fi:
 - Dobândă
 - Redevențe
 - Dividende

- Venituri din servicii prestate în România
 - Venituri obținute din servicii de management și consultanță, indiferent de locul în care sunt prestate serviciile
 - Comisioane
 - Venituri realizate din lichidarea unei persoane juridice românești.
- Cotele de mai sus se supun anumitor prevederi specifice și excepții, cum ar fi:
- Impozitul cu reținere la sursă aplicabil dividendelor primite din România de companii nerezidente din state membre UE sau SEE (Spațiul Economic European) este de 10%.
 - De la data aderării României la UE (1 ianuarie 2007), se aplică prevederile Directivei privind regimul fiscal comun aplicabil societăților-mamă și filialelor. Astfel, dividendele plătite de o societate românească unei societăți rezidente în unul din statele membre UE sau SEE sunt scutite de la plata impozitului cu reținere la sursă dacă beneficiarul dividendelor deține minim 10% din acțiunile societății românești pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin doi ani, care se încheie la data plății dividendelor.
 - România a aplicat și prevederile Directivei privind dobânda și redevențele, cu o perioadă de tranziție până în anul 2010 pentru aplicarea acesteia. În intervalul dintre data aderării și 31 decembrie 2010, se va aplica o cotă de 10% a impozitului cu reținere la sursă pentru dobânzile și redevențele plătite de o societate românească unei societăți rezidente într-un stat membru UE sau SEE ce deține cel puțin 25% din capitalul social al societății românești pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin doi ani, care se încheie la data plății dobânzii/redevențelor. Începând cu 1 ianuarie 2011, pentru aceste plăți se va acorda scutire de la plata impozitului cu reținere la sursă, în condițiile enunțate mai sus.
 - Cota impozitului cu reținere la sursă aplicabilă pentru veniturile din dobânda la depozitele la termen, depozitele la cerere/conturile curente create, certificatele de depozit și instrumentele de economisire achiziționate înainte de 1 ianuarie 2007 este cea valabilă în momentul constituirii / cumpărării.
 - Cota impozitului cu reținere la sursă aplicată veniturilor realizate de nerezidenți din jocuri de noroc este de 20%.

Veniturile care nu intră în sfera impozitului cu reținere la sursă

Următoarele categorii de venituri obținute în România de nerezidenți sunt scutite de la plata impozitului cu reținere la sursă:

- Obligațiunile emise și/sau garantate de Guvernul Român
- Veniturile obținute din dobânzi la depozitele la cerere/conturile curente, precum și dobânzi obținute din depozite la termen și / sau alte instrumente de economisire.
- Veniturile din servicii de consultanță, asistență tehnică și servicii similare finanțate prin fonduri și credite nerambursabile acordate statului român, sau prin credite garantate de statul român, cu condiția ca rata dobânzii pentru aceste credite să fie mai mică de 3% pe an
- Veniturile din transporturi internaționale și servicii auxiliare
- Premiile plătite din fonduri publice.
- Veniturile obținute din asocieri constituite în România de către o companie nerezidentă. Aceste venituri se supun regulilor privind impozitul pe profit.

Câștigurile de capital

- Câștigurile de capital realizate de nerezidenți din vânzarea de proprietăți imobiliare aflate în România sau din vânzarea de acțiuni deținute la societăți românești sunt impozitate în România la cota de 16%. Totuși, în anumite condiții se aplică prevederile mai favorabile ale convențiilor de evitare a dublei impuneri.

- Următoarele venituri nu sunt taxabile în România:
 - Veniturile obținute de organismele nerezidente de plasament colectiv fără personalitate juridică din transferul titlurilor de valoare, respectiv al titlurilor de participare deținute direct sau indirect într-o persoană juridică română;
 - Veniturile obținute de nerezidenți pe piețe de capital străine din transferul titlurilor de valoare emise de rezidenți români.
- Pe durata anului fiscal 2009, devin venituri neimpozabile veniturile din tranzacționarea titlurilor de participare pe piața autorizată și supravegheată de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare.
- Fuziunile, divizările, transferul de active și schimbul de acțiuni între o societate românească și o societate rezidentă în alt stat membru UE nu ar trebui să atragă impozit pe câștigurile de capital.

Eliminarea dublei impuneri

- Cotele impozitului cu reținere la sursă, stabilite prin convenții de evitare a dublei impuneri încheiate de România și statul de rezidență al beneficiarului plății se pot aplica, dacă sunt mai favorabile, în cazul în care nerezidenții prezintă un certificat de rezidență fiscală plătitorului de venit român. Vă prezentăm în anexa 1 Lista statelor cu care România a încheiat convenții de evitare a dublei impuneri. Vă prezentăm în anexa 2 Cotele de impozit cu reținere la sursă pentru societățile ce fac parte din anumite convenții reprezentative de evitare a dublei impuneri.
- Pentru a beneficia de prevederile convențiilor, persoana nerezidentă trebuie să prezinte certificatul de rezidență fiscală la momentul plății, în caz contrar aplicându-se impozitele locale cu reținere la sursă. Dacă acest certificat se prezintă în perioada-limită de cinci ani, se poate solicita o decontare/rambursare a impozitelor plătite.
- Certificatul de rezidență fiscală trebuie să precizeze că beneficiarul străin a fost rezident fiscal în anul sau anii în care a realizat venituri în România. Certificatul de rezidență fiscală valabil pentru anul aferent plăților este valabil și pentru primele 60 de zile ale anului următor, în cazul în care respectivele condiții de rezidență nu s-au modificat.

2.4 Obligațiile declarative și de plată pentru societăți

Aspecte generale

- Declarațiile fiscale trebuie depuse trimestrial, împreună cu valoarea impozitului corespunzător, până la data de 25 a lunii următoare încheierii trimestrului respectiv.
- Declarațiile fiscale anuale se depun la autoritățile fiscale române până la data de 15 aprilie a anului următor.
- Băncile și sucursalele băncilor străine din România aplică sistemul de impozit pe profit cu plăți în avans trimestriale. Celelalte categorii de contribuabili (cu unele excepții) vor aplica acest sistem începând cu anul 2010.

Societățile nerezidente

- Societățile nerezidente care realizează venituri din proprietăți imobiliare aflate în România sau din vânzarea de acțiuni deținute la societăți românești sunt obligate să declare și să plătească impozitul pe profit corespunzător. Societățile nerezidente au opțiunea de a desemna un agent fiscal în acest sens. Totuși, obligația de a declara și plăti impozitul pe profit îi revine plătitorului de venit, dacă acesta este o societate românească sau un sediu permanent.

- În vederea declarării și plății impozitelor pe câștigul de capital, legislația românească prevede depunerea următoarelor declarații fiscale:
 - declarații trimestriale, cu începere de la data de 25 a lunii următoare trimestrului în care nerezidentul a realizat pentru prima dată câștiguri de capital impozabile în România;
 - declarație fiscală anuală privind impozitul pe profit.
- Declarațiile trimestriale și cea anuală se vor depune pe parcursul întregii perioade în care nerezidentul este înregistrat la autoritățile fiscale române, chiar și atunci când acesta nu mai desfășoară tranzacții care generează venituri impozabile în România.

Penalitățile de întârziere

- În prezent se aplică o singură penalitate de întârziere, în valoare de 0,1% pe zi de întârziere.

2.5 Facilitățile pentru investiții

Facilitățile fiscale pentru companii

Amortizarea accelerată

- Conform Codului Fiscal, instalațiile și echipamentele, calculatoarele și perifericele precum și brevetele pot fi amortizate prin metoda amortizării accelerate care permite deducerea unui maxim de 50% din valoarea activelor fiscale în decursul primului an de folosire, restul valorii putând fi amortizată de-a lungul duratei de viață utile rămase.

Facilități speciale pentru cheltuieli aferente activităților de cercetare-dezvoltare

- Companiile pot beneficia de o deducere suplimentară de 20% pentru cheltuielile eligibile pentru activități de cercetare-dezvoltare. Mai mult, amortizarea accelerată poate fi aplicată pentru aparatura și echipamentele destinate activităților de cercetare-dezvoltare.
- Aplicarea acestor stimulente este condiționată de participarea companiei beneficiare la o schemă de ajutor de stat având ca obiect cercetarea, dezvoltarea și inovarea.

Impozitul amânat: reevaluarea contabilă recunoscută fiscal

- Cu începere de la 1 ianuarie 2007, reevaluarea mijloacelor fixe conform reglementărilor contabile este recunoscută și din punct de vedere fiscal. Altfel spus, dacă o societate românească își reevaluează mijloacele fixe la o valoare mai mare decât valoarea contabilă, ca urmare a majorării valorii fiscale nete realizate astfel, aceasta poate beneficia de o amortizare fiscală majorată, precum și de un impozit amânat asupra profitului obținut prin vânzarea acestor active.
- Momentul impozitării acestor reevaluări este reprezentat de momentul distribuirii către acționari a rezervelor din reevaluare realizate și anterior deduse. Astfel, aceste provizioane fiscale au avantajul că momentul impozitării poate fi amânat, controlat, iar numerarul rezultat din această retragere a investițiilor poate fi reinvestit integral.

Câștigurile de capital de pe Bursa de Valori din România scutite de la impozitare în 2009

- În cursul anului fiscal 2009, veniturile obținute de nerezidenți din tranzacțiile cu titluri de participare deținute la persoane juridice române pe orice piață autorizată și supravegheată de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare sunt considerate venituri neimpozabile.

Scutirea de la impozitare pentru dividendele reinvestite, începând cu 2009

- Dividendele distribuite sunt exceptate de la impozitare începând cu 1 ianuarie 2009, dacă acestea sunt investite în aceeași societate sau în capitalul social al altei persoane juridice române.
- Pentru a beneficia de această scutire, dividendele trebuie reinvestite pentru a păstra și a crește numărul de angajați și pentru a stimula activitatea existentă.

Cota redusă a TVA de 5% la vânzarea de clădiri

- Companiile care vând clădiri pot aplica o rată redusă a TVA de 5%, în următoarele cazuri:
 - clădirile sunt parte a unei politici sociale, cum ar fi cămine de bătrâni și pensionari, orfelinate, centre de reabilitare pentru copii cu handicap;
 - clădirea e folosită ca locuință de către o persoană fizică/familie și are o suprafață utilă maximă de 120 de metri pătrați și o valoare mai mică de 380.000 lei (fără TVA).

Scutiri de taxe locale pentru activități situate în parcuri industriale și în parcuri științifice și tehnologice

- Nu se datorează impozit pe clădiri pentru construcțiile și clădirile aflate într-un parc industrial. De asemenea, terenul din interiorul parcurilor industriale este scutit de impozitul pe teren.
- Facilitățile acordate pentru înființarea și dezvoltarea parcurilor industriale includ:
 - impozite reduse asupra activelor corporale și terenului utilizate de un astfel de parc;
 - scutiri de la anumite impozite pe teren;
 - amânarea plății TVA pentru materiale, echipamente și conectarea la rețelele de utilități publice pe perioada investiției, până la darea în folosință a parcului;
 - programe de dezvoltare pentru infrastructură, investiții și dotări cu echipamente provenite de la administrația locală și publică centrală, companii și prin asistență financiară din străinătate;
 - donații, concesiuni și fonduri structurale pentru dezvoltare.
- Societățile care își desfășoară activitatea în cadrul acestor parcuri beneficiază de:
 - anumite servicii furnizate de către administratorul parcului, în mod gratuit sau la tarife reduse;
 - condiții avantajoase legate de locație, utilizarea infrastructurii și a căilor de comunicație ale parcului, cu plata în rate.

Micro-întreprinderile

- Societățile pot opta pentru regimul de micro-întreprindere dacă îndeplinesc următoarele condiții:
 - au cifra de afaceri anuală de cel mult 100.000 Euro
 - au între unul și nouă angajați
 - obțin peste 50% din venituri din alte activități decât cele de consultanță și management
- Pentru anul 2009, cota impozitului pe venitul micro-întreprinderilor este de 3% din cifra de afaceri anuală, cu excepția anumitor tipuri de venit.
- Dacă într-un an o micro-întreprindere nu îndeplinește unul din criteriile de mai sus, aceasta devine plătitoare de impozit pe profit începând cu anul următor. Ca excepție, dacă o micro-întreprindere realizează venituri mai mari de 100.000 Euro într-un an fiscal sau dacă veniturile din activități de consultanță și management depășește procentajul de 50% din venituri, respectiva micro-întreprindere devine plătitoare de impozit pe profit începând din trimestrul în care s-a depășit una dintre aceste două limite.

Facilități fiscale pentru ocuparea forței de muncă aparținând unor categorii speciale

- Pentru angajarea de noi absolvenți, angajatorul poate solicita o subvenție lunară de 1 - 1,5 (în funcție de forma de învățământ absolvită) ori indicatorul social de referință (în prezent stabilit la 500 RON) pentru fiecare nou absolvent al unei instituții acreditate, pentru o perioadă de 12 luni. Angajatorii care beneficiază de acest stimulente au obligația de a păstra acest raport de muncă timp de cel puțin 3 ani. În plus, angajatorul poate, de asemenea, să fie scutit pe perioada acestor 12 luni de la plata contribuției pentru șomaj datorate pentru acești absolvenți. Mai mult, angajatorii pot beneficia de subvenții în mărime egală cu valoarea contribuțiilor la asigurările sociale pentru 2 ani, datorată pentru absolvenții angajați dacă aceștia sunt în continuare angajați ai companiei pentru încă 2 ani, pe lângă primii 3 ani.
- Același facilități se aplică pentru angajarea de nou-absolvenți cu handicap, singura diferență fiind faptul că perioada pentru care se acordă și subvențiile lunare și scutirea de la plata contribuțiilor la fondul de șomaj este extinsă la 18 luni.
- Angajatorii pot solicita, de asemenea, scutirea de la plata contribuțiilor pentru fondul de șomaj și o subvenție lunară egală cu indicatorul social de referință pentru fiecare șomer cu vârsta peste 45 de ani, sau pentru fiecare astfel de persoană care este singurul susținător al familiei. Această subvenție lunară se acordă pentru o perioadă de 12 luni. Angajatorii care beneficiază de acest stimulente au obligația de a păstra acest raport de muncă cel puțin 2 ani.
- Angajatorii care desfășoară programe de formare profesională pentru angajații lor pot solicita rambursarea a 50% din cheltuielile efectuate pentru un număr de până la 20% din angajați, în anumite condiții și cu anumite limite.

Ajutoarele de stat*

**Această secțiune reprezintă contribuția societății de avocatură D&B David și Baias, firmă corespondentă a PricewaterhouseCoopers România*

- Prevederile cu privire la ajutoarele de stat sunt în vigoare în România începând cu anul 1999. Cu toate acestea, implementarea lor nu a fost eficace sau eficientă de la început. Procesul de pregătire a României pentru aderarea la UE a determinat alinierea aproape în întregime a legislației naționale cu acquis-ul comunitar în domeniu. Cu toate acestea, mai trebuie depuse eforturi, în special în ceea ce privește implementarea regulilor privind ajutorul de stat, precum și conformitatea cu procedurile UE. Având în vedere aderarea României la UE, Consiliul Concurenței (autoritatea națională care deținea competența totală de supraveghere în materie de ajutor de stat) a transferat Comisiei Europene, de la 1 ianuarie 2007, toate atribuțiile sale în domeniul ajutoarelor de stat.
- Un nouă Politică Națională în domeniul Ajutoarelor de stat a fost aprobată de Guvern, pentru perioada 2006 - 2013, care promovează o orientare accentuată pe scheme de ajutor de stat, care sunt în prezent în curs de desfășurare la nivelul autorităților centrale competente.
- În ianuarie 2007 Comisia Europeană a aprobat harta ajutoarelor regionale pentru România pentru perioada 2007 - 2013.
- Alte scheme de ajutor de stat sunt în prezent în pregătire pentru a promova absorbția Fondurilor Structurale disponibile pentru România de la 1 ianuarie 2007.

Scheme de ajutor de stat disponibile pentru proiecte mari de investiții

- Legea privind stimularea investițiilor stabilește cadrul general care se aplică în cazul ajutoarelor de stat care pot fi acordate pentru încurajarea anumitor tipuri de investiții.
- Ca regulă generală, în cazul în care investiția a beneficiat de finanțare nerambursabilă (fie din partea Uniunii Europene, fie din alte surse), nu mai este eligibilă pentru obținerea de finanțare,

pe baza acestui cadru general.

- **Tipuri de stimulente:** următoarele tipuri de stimulente pot fi acordate pe baza unor scheme de ajutor de stat sau individual:
 - Sume nerambursabile pentru achiziționarea de active corporale sau necorporale;
 - Contribuții financiare de la bugetul de stat pentru locuri de muncă nou create;
 - Dobânzi subvenționate la împrumuturile contractate, precum și alte tipuri de facilități prevăzute de legislația în vigoare.
- **Tipuri de investiții:** scheme de ajutor de stat / ajutoare individuale pentru investiții pot fi acordate pentru următoarele obiective:
 - Achiziționarea de active corporale sau necorporale în cazul înființării unei unități noi, extinderea unei unități existente, diversificarea producției, schimbarea fundamentală a procesului de producție;
 - Achiziționarea de active fixe aflate în legătură directă cu o unitate închisă sau cu una care ar fi fost închisă;
 - Inițierea unor proiecte de cercetare - dezvoltare;
 - Crearea de noi locuri de muncă;
 - Pregătirea profesională a angajaților;
 - Inițierea proiectelor ce implică utilizarea resurselor regenerabile de energie, protecția mediului și dezvoltarea durabilă.
- Pentru a beneficia de ajutoare de stat, pe baza Ordonanței, investițiile ar trebui să contribuie la realizarea unuia dintre următoarele obiective:
 - Dezvoltare și coeziune regională;
 - Protecția mediului înconjurător și reabilitare;
 - Creșterea eficienței energetice, producerea și utilizarea energiei din resurse regenerabile;
 - Încurajarea cercetării - dezvoltării și a proceselor de inovare;
 - Ocuparea și formarea profesională a forței de muncă.
- Domeniile de activitate care sunt eligibile pentru aceste stimulente includ:
 - Prelucrare agro-industrială;
 - Industria prelucrătoare;
 - Producerea și aprovizionarea cu energie;
 - Protecția mediului;
 - Alimentare cu apă, canalizare, gestionarea deșeurilor;
 - IT & C;
 - Cercetare, dezvoltare și inovare;
 - Servicii legate de forța de muncă.
- **Criterii de eligibilitate:** Pentru a beneficia de acest stimulent, o investiție trebuie să îndeplinească unul din următoarele criterii:
 - Să fie localizată în regiunile cu un nivel slab de dezvoltare economică;
 - Să fie localizată în regiuni cu un grad ridicat al șomajului;
 - Să aibă ca scop atingerea de noi obiective de infrastructură sau modernizarea celei existente;
 - Să implice cercetare - dezvoltare, inovare, sau utilizarea tehnologiei;
 - Să ducă la îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea resurselor regenerabile de energie;
 - Să aibă un impact pozitiv asupra mediului;
 - Să prevadă dezvoltarea resurselor umane, performanțe în domeniul perfecționării profesionale și îmbunătățirea programelor de instruire.
- Investitorul însuși trebuie să îndeplinească anumite criterii. Astfel, acesta trebuie să fie o persoană juridică, să efectueze investiții în România și să îndeplinească cumulativ următoarele criterii:
 - Să nu aibă datorii la bugetul de stat;
 - Să nu fi solicitat Ministerului Finanțelor Publice plata datoriilor restante la împrumuturile interne

- / externe garantate de stat sau din fondul de risc;
- Să nu fi beneficiat de garanții de stat;
- Să nu se afle în procesul de executarea silită sau insolvență, procedură de dizolvare sau alte cazuri prevăzute de lege;
- Să nu fi fost supus unei decizii de recuperare a ajutorului de stat, sau, în cazul în care o astfel de decizie a fost dată, aceasta să fi fost aplicată corespunzător, în conformitate cu legislația în vigoare.

Pentru a fi eligibilă, investiția nu ar trebui să înceapă înainte de semnarea unui acord de principiu de către autoritatea competentă.

Schema specială de investiții pentru investiții de peste 50 milioane Euro

- Pentru a beneficia de această schemă de ajutor de stat, firmele trebuie să îndeplinească următoarele criterii:
 - Valoarea investiției inițiale să depășească 30 de milioane Euro
 - Să creeze cel puțin 300 de noi locuri de muncă.
- În plus, companiile trebuie să dovedească faptul că ajutorul de stat astfel obținut are un "efect stimulantiv", și anume:
 - asigură o creștere substanțială a dimensiunii proiectului / activității planificate
 - asigură o creștere substanțială în domeniul de aplicare al proiectului / activității planificate
 - asigură o creștere substanțială a costurilor suportate de către beneficiar
 - asigură o reducere substanțială a duratei de finalizare a proiectului
 - proiectul nu ar fi fost desfășurat dacă n-ar fi beneficiat de ajutor de stat.
- Ajutorul este format din fonduri nerambursabile în valoare de până la 50% din costurile eligibile ale investiției (de exemplu, investițiile în mijloace fixe, active corporale și necorporale). Cu toate acestea, valoarea maximă absolută a fondurilor nerambursabile disponibile este condiționată de intensitatea ajutorului de stat și plafonată la 22,5 milioane Euro pentru județul Ilfov și 28,12 milioane Euro pentru restul țării.
- Autoritățile române estimează că, în medie, 14 proiecte vor beneficia de acest fond în fiecare an. Bugetul mediu anual alocat pentru această schemă este de 200 milioane Euro.

Schema specială de investiții pentru investiții de peste 100 milioane Euro

- Această schemă de ajutor de stat este creată pe baza procedurilor și politicilor naționale cu privire la ajutoarele de stat și respectă regulile Uniunii Europene referitoare la ajutoarele de stat regionale.
- Pentru a beneficia de această schemă de ajutor de stat, o companie mare (având cel puțin 250 de angajați și o cifră de afaceri netă de cel puțin 50 milioane Euro) trebuie să fie înregistrată în conformitate cu Legea societăților comerciale, trebuie să își albe sediul social și să efectueze activități în România și să planifice investiții, care îndeplinesc următoarele două criterii:
 - Sunt de peste 100 milioane Euro, și
 - Costurile eligibile sunt mai mari decât 50 de milioane Euro și
 - Să creeze cel puțin 500 de noi locuri de muncă, ca urmare a investiției inițiale.
- Toate domeniile de activitate sunt eligibile pentru scheme de ajutor de stat, în afară de producția primară a produselor agricole din Anexa 1 la Tratatul de instituire a Comunității Europene, pescuit, industria cărbunelui, industria metalurgică, transporturi, construcții nave maritime, precum și fibre sintetice.
- Stimulentele introduse prin această schemă de ajutor de stat sunt disponibile sub formă de fonduri nerambursabile, supuse unei duble limitări:

- Suma maximă acordată ca ajutor de stat este determinată pe baza unei anumite rate specifice denumită "intensitate". Intensitatea maximă de nivel este calculată ca procentaj din cheltuielile eligibile pentru investiții. Niveluri specifice de intensitate au fost stabilite pentru investiții mai mici de 50 milioane Euro, precum și pentru cele de peste 50 milioane Euro, dar acestea depind, de asemenea, de locul unde are loc investiția: București sau alte zone din România.
 - Valoarea maximă absolută, stabilită pe baza fondurilor alocate (de exemplu, aceeași entitate poate beneficia de până la 30 milioane Euro pentru investiții în regiunea București - Ilfov și 37,5 milioane Euro în orice altă regiune).
- Cheltuielile eligibile sunt definite ca fiind valoarea cea mai mare dintre:
 - costurile investițiilor cu active corporale și necorporale în investiția inițială sau
 - costurile de ocupare a forței de muncă estimate pentru proiectul de investiții.
 - Companiile pot beneficia de schema de ajutor de stat în cazul în care acestea:
 - nu au datorii restante la bugetul de stat;
 - nu au fost declarate "în dificultate", conform definiției ghidului Comunității Europene privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor aflate în dificultate;
 - nu au fost supuse unei decizii de rambursare a ajutoarelor de stat;
 - nu au obținut un ajutor de stat pentru aceleași costuri eligibile de la alți furnizori de ajutor de stat sau pentru alte tipuri de scheme de ajutor de stat regional;
 - mențin investiția inițială, pentru o anumită perioadă de timp după finalizare (de exemplu, cinci ani pentru întreprinderile mari);
 - contribuie cu cel puțin 25% din costurile de investiții.

Fonduri UE

- Statutul României de membru UE le permite companiilor să caute un sprijin financiar în UE prin intermediul fondurilor structurale și de coeziune. În cele mai multe cazuri facilitățile acordate iau forma subvențiilor pentru dezvoltare. O serie de facilități pentru investiții sunt disponibile pentru solicitanții care se supun anumitor criterii și care activează în diferite sectoare ale economiei, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii.
- În jur de 27,9 miliarde Euro sunt disponibile pentru 2007 - 2013 pentru România în cadrul Fondului Social European, al Fondului European de Dezvoltare Regională și al Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală. Aceste fonduri sunt destinate reducerii disparităților regionale și promovării coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene. Acestea sunt destinate utilizării în vederea sprijinirii proiectelor care se adresează direct nevoilor identificate la nivel local (de exemplu, pentru a ajuta populația în dobândirea de noi abilități sau pentru a contribui la dezvoltarea întreprinderilor existente).
- Accesarea acestor fonduri europene se face de obicei prin programe care stabilesc prioritățile de alocare și oferă informații despre tipul de proiecte finanțate. Solicitanții de subvenții trebuie să identifice programele care s-ar potrivi cel mai bine proiectelor lor. Selecția proiectelor este realizată de către autoritatea națională competentă, pentru fiecare program.
- Pentru companii, cele mai relevante programe naționale care folosesc fonduri UE sunt:
 - Programul Operațional Sectorial "Creșterea competitivității economice", care este gestionat de Ministerul Economiei, are un buget de 3,011 miliarde Euro și are ca obiectiv principal creșterea productivității companiilor românești. Principalele tipuri de investiții finanțate sunt:
 - capacitatea de producție: beneficiarii țintă sunt atât întreprinderile existente, care trebuie să se modernizeze și să își dezvolte produsele și procesele tehnologice și noile întreprinderi, în special din industria de prelucrare și din domeniul construcțiilor care au nevoie de sprijin calificat și integrat prin intermediul unei dezvoltări adecvate a mediului de afaceri.

- cercetare - dezvoltare: Companiile ar putea obține fonduri UE pentru cercetare industrială și activități de dezvoltare pre-competitivă care să genereze rezultate de interes economic și să sprijine transformarea rezultatelor cercetării în produse noi sau îmbunătățite, tehnologii și servicii cu un grad ridicat de cerere pe piață. Sunt încurajate diferite forme de colaborare între întreprinderi și instituții de cercetare- dezvoltare, cu scopul de a spori activitățile lor de cercetare-dezvoltare și de a susține transferul de tehnologie. Pentru a ridica nivelul de inovare și competitivitatea pe piață și pentru a crea noi locuri de muncă în domeniul cercetării - dezvoltării, se oferă sprijin pentru dezvoltarea capacităților de cercetare în întreprinderi. Este finanțată achiziționarea de instrumente, echipamente, computere, software etc necesare pentru activitatea de cercetare - dezvoltare.
- tehnologia informației și comunicațiilor: Sub domeniul cheie de intervenție "Sustinerea E-Economiei", sprijinul financiar este îndreptat spre aplicații TIC și interoperabilitatea lor, adoptarea de soluții integrate pentru companii, conducând astfel la reducerea costurilor pe termen lung, ușurând accesul pe piața internă și pe piața internațională și susținând o gestionare mai eficientă a proceselor, ținându-se cont în același timp de securitate în creșterea rețelelor electronice, precum și de adoptarea de soluții anti-fraudă, pentru a dezvolta un sector E-Business sigur și dinamic.
- energie: Programul finanțează, de asemenea, proiecte care au ca scop îmbunătățirea eficienței energiei la nivelul utilizatorului final și promovează anumite tipuri de investiții în instalații / echipamente ale operatorilor industriali pentru a realiza economii de energie, bazate pe echilibrul energetic. Sunt, de asemenea, eligibile pentru finanțare investițiile în instalații menite să scadă consumul de energie al utilizatorilor industriali și investițiile în modernizarea și construirea de noi capacități de producție pentru energie și încălzire prin valorificarea surselor regenerabile de energie.
- "Programul Național pentru Dezvoltare Rurală", gestionat de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, cu un buget de 8,022 miliarde Euro sprijină restructurarea și modernizarea procesării și comercializării produselor agricole și forestiere cu respectarea principiilor de dezvoltare durabilă. Promovarea investițiilor în exploatarea agricole, atât în sectorul de creștere a legumelor cât și în sectorul de creștere a animalelor, pentru construcțiile noi și / sau modernizarea construcțiilor agricole existente, ca parte a exploatarei, precum și utilitățile aferente, achiziționarea de noi echipamente și utilaje și înființarea de plantații reprezintă, de asemenea, priorități ale programului.
- Programul Operațional Sectorial "Dezvoltarea Resurselor Umane", gestionate de Ministerul Muncii, Familiei și Solidarității Sociale, cu un buget de 4,089 miliarde Euro are ca obiectiv dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității între angajați, prin corelarea educației și a cunoștințelor dobândite de-a lungul timpului cu piața forței de muncă. O prioritate a programului operațional este promovarea culturii antreprenoriale, flexibilității și adaptabilității prin susținerea unei forțe de muncă instruite, calificate și adaptabile și prin susținerea întreprinderilor. Programul sprijină persoanele fizice în crearea de noi afaceri; forme inovatoare de organizare a muncii, inclusiv o mai bună stare de sănătate și securitate la locul de muncă și diversitatea angajamentelor contractuale și de muncă în scopul de a îmbunătăți calitatea și productivitatea la locul de muncă. Acțiunile oferă, de asemenea, suport întreprinderilor pentru formare specifică, cu accent pe noile tehnologii și pe îmbunătățirea activității de organizare.

Alte Fonduri europene disponibile sunt:

Programul LIFE - 2007 – 2013

- Programul LIFE - 2007 - 2013 are scopul de a reduce impactul bunurilor și serviciilor asupra mediului. Proiectele pot include o zonă extrem de largă, de la prezentarea unor tehnologii curate, inovatoare, pentru diferite industrii și alte sectoare ale economiei, până la dezvoltarea și optimizarea metodelor de supraveghere și de gestionare a impactului asupra mediului.

Program - cadru pentru competitivitate și inovare pentru 2007 - 2013

- Programul - cadru pentru competitivitate și inovare (PCI) își propune să încurajeze competitivitatea întreprinderilor europene. Având ca țintă principală întreprinderile mici și mijlocii, programul sprijină activități de inovare (inclusiv eco-inovare), oferă un acces mai bun la finanțare și servicii de susținere a afacerilor în regiuni. Încurajează o mai bună accesare și utilizare a tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) și contribuie la dezvoltarea societății informaționale. De asemenea, promovează utilizarea sporită a energiilor regenerabile și eficienței energetice.

Al șaptelea Program-cadru pentru cercetare (PC7)

- Cel de-al șaptelea Program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7) este principalul instrument de finanțare pentru cercetare al Uniunii Europene, în perioada 2007 - 2013. Sprijinul se acordă pentru întreaga gamă de activități de cercetare desfășurate în cooperare transnațională, de la proiecte și rețele de colaborare la coordonarea programelor de cercetare. Programul se concentrează pe nouă domenii tematice: sănătate, alimentație, agricultură și biotehnologie; tehnologii de informare și comunicare; nano-știință, nanotehnologii, materiale și noi tehnologii de producție; energie; mediu și schimbările climatice; transport și aeronautică; științele socio-economice și umaniste; spațiu și securitate.

Programul Energie inteligentă – Europa

- Programul Energie inteligentă - Europa este instrumentul UE pentru finanțarea acțiunilor de conversie spre o Europă mai inteligentă din punct de vedere energetic. Programul finanțează proiecte în diverse domenii, cum ar fi dezvoltarea de capacități, răspândirea de know-how, schimbul de experiență, implementarea de politici, responsabilizare, educație și formare profesională.

Media 2007

- Programul MEDIA Plus oferă finanțare pentru producătorii europeni independenți de proiecte audiovizuale, la scară europeană, atât în stadiul de pre-producție cât și în timpul producției. Finanțarea este destinată să contribuie la acoperirea costurilor pentru dezvoltarea proiectului, finanțarea și producția programelor de televiziune. Se acordă, de asemenea, sprijin distribuitorilor de filme europene, agenților europeni de vânzări și editorilor de DVD-uri europene. MEDIA susține, de asemenea, distribuția operelor audiovizuale europene la alte două niveluri: suport pentru cinematografe și sprijin pentru difuzarea programelor de televiziune.
- PwC vă poate oferi servicii complete de consultanță cu privire la stimulente fiscale pentru investiții, subvenții de la UE și alte forme de ajutor de stat și fonduri nerambursabile. Consilierea și suportul sunt disponibile atât pentru noii investitori multinaționali, cât și pentru companiile românești. Grație experienței dobândite de-a lungul multor ani și unei rețele extinse de persoane de contact la dispoziția noastră, vă putem oferi analize vaste și informații despre oportunitățile de finanțare existente, precum și sprijin important în aplicarea, pregătirea și implementarea proiectelor.

2.6 Impozitele locale și alte impozite

Impozitele locale cuprind următoarele:

- Impozitul pe clădiri
- Impozitul pe teren
- Impozitul pe mijloacele de transport
- Taxele de înmatriculare, înregistrare, taxele pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor
- Taxa pentru folosirea mijloacelor de promovare și publicitate
- Impozitul pe spectacole
- Taxa hotelieră

Consiliile locale pot majora cotele impozitelor locale de mai sus cu cel mult 20% peste plafonul legal, cu excepția sub-categoriilor de impozite pentru vehiculele grele de transport.

Impozitul pe clădiri

- În cazul clădirilor deținute de persoane fizice, cota de impozitare este de 0,1% și se aplică valorii impozitabile a clădirii stabilită în funcție de suprafață, zonă și rangul localității. Se prevăd anumite ajustări ale bazei de impozitare pentru locuințe, clădiri vechi etc. De asemenea, impozitul se majorează în funcție de numărul de clădiri deținute.
- În cazul clădirilor deținute de societăți, cota de impozit se stabilește de către consiliul local și este cuprinsă între 0,25% și 1,5% din valoarea de intrare a clădirii, ajustată cu valoarea lucrărilor de reconstrucție, consolidare, modernizare, modificare, extindere precum și de reevaluare, dacă este cazul. În cazul în care clădirea nu a fost reevaluată în ultimii trei ani, consiliul local majorează cota de impozit cu 5% - 10%. Valoarea impozabilă a clădirilor amortizate integral se reduce cu 15%.
- Impozitul pe clădiri se plătește de două ori pe an până la data de 31 martie și respectiv 30 septembrie, în tranșe egale. Ca regulă generală, consiliul local poate hotărî să acorde o reducere de până la 10% la impozitul pe clădiri, dacă acesta este plătit în avans pentru întregul an, până la data de 31 martie a anului respectiv.

Impozitul pe teren

- Proprietarii de terenuri sunt obligați la plata impozitului pe teren, care este stabilit la o sumă fixă pe metrul pătrat, în funcție de rangul localității în care este situat terenul și de zona și/sau categoria de folosință a acestuia, conform clasificării realizate de consiliul local.
- Societățile nu au obligația de a plăti impozit pe terenul pe care se află clădirile.
- Ca și impozitul pe clădiri, impozitul pe teren se plătește de două ori pe an, în tranșe egale, până la data de 31 martie și respectiv 30 septembrie, iar pentru plata în avans, până la data de 31 martie, a impozitului datorat pentru un an întreg se poate acorda o reducere de până la 10%.

Alte impozite

Contribuția pentru finanțarea unor cheltuieli de sănătate

- Furnizorii de servicii publicitare care realizează încasări din activități publicitare la produse din tutun și băuturi alcoolice contribuie la finanțarea unor cheltuieli de sănătate cu o cotă de 12% din valoarea acestor încasări.
- Există, de asemenea, și o cotă a acestei contribuții datorată de producătorii și importatorii de produse din tutun, după cum urmează.
 - țigarete: 10 Euro /1.000 bucăți
 - țigări și țigări de foi: 10 Euro /1.000 bucăți
 - tutun destinat fumatului: 13 Euro /kg.
- Producătorii și importatorii de băuturi alcoolice, altele decât berea, vinul, alte băuturi fermentate și produse intermediare trebuie la rândul lor să contribuie cu suma de 200 Euro /hectolitrul de alcool sau de 2 Euro /litru de alcool pur.
- Alte impozite cuprind contribuții ale persoanelor juridice pentru persoanele șomere cu dizabilități, taxa pentru licența de exploatare a jocurilor de noroc etc.

Capitolul 3

Impozitele indirecte

3.1 Taxa pe valoarea adăugată (TVA)

Sfera de aplicare a TVA

Noțiuni de bază

- Operațiunile din sfera de aplicare a TVA sunt cele care îndeplinesc următoarele condiții:
 - Reprezintă o livrare de bunuri/ prestare de servicii cu plată sau o operațiune asimilată acestora
 - Se consideră că locul livrării / prestării se află în România
 - Sunt realizate de persoane impozabile
 - Sunt rezultatul unor activități economice
- Importul de bunuri, achizițiile intracomunitare și operațiunile asimilate achizițiilor intracomunitare se încadrează în sfera de aplicare a TVA.
- Persoana impozabilă este orice persoană care desfășoară activități economice într-un loc oarecare, în mod independent, indiferent de scopul sau rezultatul acestor activități.
- De asemenea, orice persoană fizică ce efectuează o livrare de mijloace de transport noi (livrate în cel mult șase luni de la darea în folosință sau care nu au parcurs mai mult de 6.000 de kilometri) sau care vinde proprietăți imobiliare cu scopul de a obține venituri cu caracter de continuitate este de asemenea considerată persoană impozabilă.

Comerțul intracomunitar

- Societățile românești care desfășoară tranzacții cu bunuri cu societățile din UE efectuează operațiuni cum ar fi livrările intracomunitare (LIC) și achizițiile intracomunitare (ICA).
- Livrările intracomunitare de bunuri din România sunt scutite de TVA cu drept de deducere, dacă sunt îndeplinite anumite condiții, în timp ce achizițiile intracomunitare realizate în România sunt supuse TVA prin mecanismul taxării inverse.
- Tranzacțiile cu mijloace de transport noi, produse accizabile și vânzările la distanță sunt supuse unor regimuri speciale.
- Persoanele impozabile care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA în România (de exemplu persoane fizice, instituții publice) și care achiziționează mijloace de transport noi au obligația de a depune un decont special de TVA și de a plăti TVA înainte de înmatricularea acestor mijloace de transport în România.

Obligațiile de raportare

- Se păstrează instrumentele de raportare (Intrastat, Declarația recapitulativă) intrate în vigoare

la data de 1 ianuarie 2007 pentru comerțul intracomunitar de bunuri. Declarația semestrială informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA se păstrează, de asemenea.

Importul de bunuri

- TVA aferentă bunurilor importate se achită în continuare în vamă până la data de 1 ianuarie 2012, mai puțin de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA care obțin un certificat de amânare de la plata TVA pentru importuri, eliberat de autoritățile vamale. În acest caz, TVA nu se plătește în vamă, ci se înregistrează în decontul de TVA atât ca taxă deductibilă, cât și ca taxă colectată.
- Importatorii ce dețin o autorizație unică pentru proceduri simplificate de vămuire eliberată de un alt stat membru vor plăti TVA datorată pentru importurile de bunuri în România, pe baza unei declarații de import pentru TVA și accize.
- Baza de impozitare în scopuri de TVA pentru bunurile importate este valoarea în vamă, la care se adaugă taxele vamale, accizele (dacă există) și cheltuielile auxiliare, cum sunt comisioanele, cheltuielile de ambalare, transport și asigurare înregistrate ulterior intrării bunurilor în România și până la prima destinație a acestora.

Operațiunile în afara sferei de aplicare a TVA

Transferul unei afaceri

- Orice tip de transfer, total sau parțial, de active (transferul unei afaceri, indiferent de formă) ce formează o structură autonomă de afaceri capabilă să desfășoare o activitate economică în mod independent nu este considerat livrare de bunuri, dacă destinatarul este persoană impozabilă. În plus, destinatarul este considerat succesorul cedentului în ceea ce privește ajustarea dreptului de deducere a TVA.

Regulile de teritorialitate

- Regulile de stabilire a locului livrării bunurilor și prestării serviciilor (și implicit a locului de taxare cu TVA) sunt armonizate integral cu prevederile Directivei a 6-a a UE privind TVA, republicată (Directiva 112/2006/CEE).
- Livrările de gaze naturale /electricitate sunt supuse TVA acolo unde este stabilit comerciantul.

Serviciile prestate de companiile nerezidente

- Serviciile prestate de companii nerezidente în beneficiul societăților românești, al căror loc de prestare se consideră a fi România, sunt supuse TVA în România.
- Pentru serviciile care au locul prestării acolo unde este stabilit beneficiarul sau acolo unde acesta are un sediu fix (cum ar fi servicii de consultanță, marketing, telecomunicații și servicii prestate pe cale electronică) se aplică mecanismul taxării inverse. Acest fapt este posibil cu condiția ca nerezidenții să nu fie stabiliți în România în scopuri de TVA. Conform mecanismului taxării inverse, TVA nu este plătită efectiv, ci este înregistrată în decontul TVA atât ca taxă deductibilă, cât și ca taxă colectată, cu condiția ca beneficiarul să fie înregistrat în scopuri de TVA.
- În anumite condiții, mecanismul taxării inverse se aplică și pentru alte tipuri de servicii (de exemplu lucrări asupra bunurilor mobile, transportul intracomunitar de bunuri, servicii auxiliare transportului intracomunitar de bunuri), dacă aceste servicii sunt prestate de entitățile nerezidente în beneficiul companiilor românești care le comunică prestatorilor codul lor de înregistrare în scopuri de TVA

din România, sau dacă serviciile au locul prestării în România.

- Beneficiarul nu mai este obligat să emită auto-facturi pentru serviciile prestate, decât dacă factura emisă de prestatorul nerezident nu a fost primită până în cea de-a cincisprezecea zi a lunii următoare celei în care se datorează taxa.

Exigibilitatea TVA

- Facturile pentru livrările de bunuri și prestările de servicii interne trebuie emise cel târziu în cea de-a cincisprezecea zi a lunii următoare celei în care are loc livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor. TVA aferentă livrărilor/ prestărilor trebuie totuși raportată în luna în care are loc livrarea.
- Exigibilitatea pentru livrările intercomunitare de bunuri (LIC) ia naștere la data emiterii facturii, dar nu mai târziu de cea de-a cincisprezecea zi a lunii următoare celei în care se efectuează LIC. Începând cu data de 1 ianuarie 2008, plățile în avans pentru LIC se raportează din punct de vedere al TVA.

Baza de impozitare

- Persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA pot să ajusteze taxa colectată dacă valoarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate nu poate fi încasată din cauza declarării falimentului clientului. TVA colectată inițial poate fi la rândul ei ajustată ca urmare a majorărilor sau reducerilor de preț sau pentru returnările de bunuri.

Regimurile de taxare

Cota standard

- Cota standard de TVA este 19% și se aplică tuturor livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii, inclusiv importuri, pentru care nu se aplică scutiri (cu sau fără drept de deducere) sau cota redusă de TVA.

Cota redusă

- Cota redusă de TVA de 9% se percepe pentru medicamentele de uz uman și veterinar, cărți, ziare și periodice, cazarea la hoteluri sau în locații cu rol similar, bilete de cinema, taxele de intrare la muzee, monumente istorice, grădini zoologice și grădini botanice, târguri și expoziții, furnizarea de manuale școlare, de proteze și produse ortopedice.
- Cota redusă de 5% se aplică pentru livrarea locuințelor ca parte a politicii sociale, inclusiv: cămine de bătrâni și pensionari, case de copii și centre de recuperare și reabilitare pentru minori cu handicap, inclusiv clădiri și părți ale acestora livrate ca locuințe, în anumite condiții. De asemenea, cota redusă de 5% se aplică și în cazul livrării de locuințe ce au o suprafață utilă de maximum 120 mp și o valoare ce nu depășește suma de 380.000 RON.

Scutirea cu drept de deducere

- Există, de asemenea, operațiuni scutite cu drept de deducere a TVA aferentă achizițiilor:
 - exportul de bunuri, transportul și serviciile aferente
 - livrările intracomunitare de bunuri
 - transporturile internaționale de pasageri
 - anumite operațiuni efectuate în zone libere și antrepozite libere
 - livrările de bunuri către antrepozite vamale, antrepozite TVA și serviciile aferente
 - livrările de bunuri străine, care sunt plasate în regimuri vamale suspensive
 - prestările de servicii în legătură cu bunuri plasate în regimuri vamale suspensive

- livrările de bunuri și prestările de servicii pentru misiunile diplomatice, organizațiile internaționale și forțele NATO.

Scutirea fără drept de deducere

- Scutirea de TVA se aplică unei serii de activități ce include activitățile bancare, financiare și de asigurări. Totuși, anumite servicii financiare vor fi supuse TVA 19% (cum sunt operațiunile de factoring, recuperarea creanțelor, administrarea și depozitarea anumitor titluri de valoare).
- Scutirea de TVA se aplică și activităților medicale, de protecție socială și educative, dacă acestea sunt desfășurate de unități autorizate.
- Operațiunile de închiriere și leasing de bunuri imobile, precum și livrarea de clădiri vechi (orice clădire care nu a fost transformată astfel încât structura, natura și chiar destinația sa să fi fost modificată sau, în lipsa acestor criterii, când costul transformărilor, exclusiv taxa, este mai mic de 50% din valoarea de piață a clădirii, exclusiv valoarea terenului, ulterior transformării) și livrarea de terenuri neconstruibile sunt la rândul lor scutite de TVA. Totuși, există opțiunea de taxare a acestor operațiuni. Opțiunea se exercită prin depunerea unei notificări scrise la organele fiscale competente. Depunerea cu întârziere a notificării nu va anula dreptul persoanei impozabile de a aplica regimul de taxare.

Deducerea TVA

- TVA deductibilă pentru cheltuielile angajate pentru operațiunile de constituire pot fi deduse retroactiv, după îndeplinirea tuturor condițiilor de deductibilitate a TVA, pe o perioadă de maximum 5 ani.
- Justificarea deducerii taxei se poate face și pe baza facturilor transmise pe cale electronică.
- Companiile ce dețin o autorizație unică pentru proceduri simplificate de vâmuire, eliberată de un alt stat membru, pot deduce taxa datorată pentru importul de bunuri, pe baza declarației de import pentru TVA și accize.
- Beneficiarul unei operațiuni nu va avea dreptul să deducă taxa înscrisă în mod eronat într-o factură, dacă operațiunea aferentă respectivei facturi este scutită fără drept de deducere.

Plătitorii de TVA cu regim mixt

- Dacă o persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA efectuează atât operațiuni impozabile, cât și operațiuni scutite fără drept de deducere, „TVA deductibilă” poate fi recuperată conform următoarelor criterii:
 - taxa atribuibilă direct tranzacțiilor taxabile – deductibilă integral
 - taxa atribuibilă direct tranzacțiilor scutite – integral nedeductibilă
 - taxa aferentă atât tranzacțiilor taxabile, cât și celor scutite - se aplică pro rata.
- Valoarea vânzărilor bunurilor de capital, precum și valoarea altor operațiuni desfășurate ocazional (de exemplu leasing, închirieri de bunuri imobile) nu este inclusă la calculul pro-ratei.
- Pro-rata se rotunjește la următoarea unitate în favoarea persoanei impozabile (de exemplu de la 4,1 % la 5%).

TVA nedeductibilă

- TVA aferentă bunurilor și serviciilor ce nu sunt achiziționate în scop comercial este nedeductibilă, la fel ca TVA aferentă achizițiilor de băuturi alcoolice și țigarete.

Deducerea TVA pentru bunurile de capital

- Schimbarea destinației inițiale a unui bun de capital (de exemplu a unui mijloc fix sau a unui bun mobil), prin utilizarea respectivului activ pentru operațiunile ce dau drept de deducere într-o proporție diferită de cea stabilită inițial, atrage ajustarea dreptului de deducere o singură dată.

Pragul de înregistrare în scopuri de TVA

- Pragul de venituri pentru înregistrarea în scopuri de TVA este echivalentul în lei al sumei de 35.000 Euro.
- La calcularea pragului se includ și veniturile obținute din operațiuni scutite fără drept de deducere.

Înregistrarea în scopuri de TVA

- Sistemul românesc de înregistrare în scopuri de TVA cuprinde:
 - înregistrarea standard în scopuri de TVA a companiilor stabilite în România;
 - înregistrarea specială în scopuri de TVA pentru achiziții intra-comunitare (de exemplu instituțiile publice);
 - înregistrarea în scopuri de TVA a societăților străine prin numirea unui reprezentant fiscal în scopuri de TVA;
 - înregistrarea directă în scopuri de TVA doar a companiilor străine stabilite în UE.
- O societate românească poate fi obligată să se înregistreze în scopuri de TVA și în alte state membre UE în care desfășoară anumite operațiuni (de exemplu import de bunuri din afara UE, achiziții intracomunitare).

Persoanele stabilite în scopuri de TVA

- O persoană impozabilă este stabilită în România dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:
 - persoana impozabilă are în România un sediu, o sucursală, o fabrică, un atelier, o agenție, un birou, un punct de achiziții sau vânzări, un depozit sau alte structuri fixe, cu excepția șantierei de construcții;
 - structura este administrată de o persoană autorizată să angajeze persoana impozabilă față de clienți și furnizori;
 - persoana autorizată să angajeze persoana impozabilă față de clienți și furnizori este autorizată să efectueze livrări / achiziții în numele persoanei impozabile;
 - obiectul de activitate al structurii îl constituie livrarea de bunuri sau prestarea de servicii.

Consolidarea poziției de TVA

- În anumite condiții, este posibil ca anumite companii să constituie o persoană impozabilă unică (grup fiscal) în scopuri de TVA.

Măsurile de simplificare

- Pentru tranzacțiile de vânzare-cumpărare dintre persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România, care au ca obiect deșeurile, materialul lemnos, materiile prime secundare precum și pentru bunurile livrate /serviciile prestate de/către persoane aflate în stare de faliment, TVA nu este plătită efectiv, ci doar menționată de cumpărători în decontul TVA atât ca taxă colectată cât și ca taxă deductibilă.

Obligațiile de raportare privind TVA

Perioada fiscală

- Ca regulă generală, perioada fiscală este luna calendaristică. Pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA a căror cifră de afaceri la sfârșitul anului anterior nu a depășit 100.000 de Euro perioada fiscală este trimestrul calendaristic.

Facturarea

- Utilizarea facturilor fiscale tipizate nu mai este obligatorie, ci doar emiterea facturilor ce conțin informațiile minime cerute de lege.
- Persoanele impozabile au și posibilitatea de a emite facturi centralizatoare sau facturi în numele furnizorului/prestatorului, și de a emite și arhiva facturile cu ajutorul mijloacelor electronice. Din perspectiva TVA, semnarea și ștampilarea facturilor nu mai este obligatorie.

Jurnalele și deconturile

- Persoanele impozabile trebuie să țină evidențe complete și detaliate pentru calculul obligațiilor de plată aferente TVA.
- Deconturile de TVA trebuie depuse la autoritățile fiscale până la data de 25 a lunii următoare perioadei fiscale; TVA de plată este datorată până la aceeași dată. Decontul TVA trebuie predat și pe suport electronic (dischetă).
- Persoanele impozabile neînregistrate în scopuri de TVA trebuie să plătească TVA și să prezinte un decont special de TVA pentru serviciile achiziționate de la non-rezidenți, pentru care locul prestării se consideră a fi în România. Aceste obligații trebuie îndeplinite până la data de 25 a lunii următoare celei în care sunt prestate serviciile.
- Persoanele impozabile trebuie să depună declarații recapitulative trimestriale pentru livrările și achizițiile intracomunitare, precum și declarații semestriale pentru livrările și achizițiile realizate pe teritoriul României.

Rambursarea TVA

- Dacă o companie se află în poziția de rambursare a TVA, va trebui să bifeze rubrica de rambursare a taxei din decontul TVA pentru a solicita efectuarea rambursării. Există și posibilitatea reportării soldului TVA de rambursat pentru a acoperi sumele de plată din deconturile viitoare. Cererile de rambursare trebuie procesate de administrația financiară în termen de 45 de zile de la depunere.
- Marii contribuabili (clasificați ca atare de lege) au dreptul la rambursare la cerere, cu control ulterior („rambursarea rapidă”). Și alți contribuabili pot avea dreptul la o „rambursare rapidă” (fără control prealabil) dar numai după o analiză de risc complexă.
- Dacă TVA nu este rambursată în termenul stabilit de lege (45 de zile), persoanele impozabile au dreptul să solicite plata dobânzii pentru sumele respective, în prezent în valoare de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere.

Rambursarea TVA către rezidenți

- Persoanele impozabile stabilite în UE și persoanele impozabile stabilite în afara UE (în baza unor condiții de reciprocitate) au, de asemenea, dreptul la rambursarea TVA din România, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

3.2 Operațiunile vamale și comerțul internațional

Valoarea în vamă

- Valoarea în vamă se stabilește și declară de importatori conform prevederilor Acordului de evaluare în vamă negociat al Organizației Mondiale a Comerțului (e. Acordul ce se referă la implementarea Articolului VII al Acordului GATT).
- În cazul tranzacțiilor în lanț cu bunuri destinate importului, valoarea în vamă poate fi stabilită în anumite condiții pe baza prețului oricărei tranzacții din lanț (principiul primei vânzări). Astfel, valoarea în vamă se poate stabili pe baza unui preț mai scăzut decât cel plătit /datorat de importator (de exemplu pe baza prețului primei tranzacții din lanț).
- Valoarea în vamă poate fi modificată în termen de 12 luni de la data declarației vamale pentru punerea bunurilor în liberă circulație, în anumite cazuri (de exemplu în cazul bunurilor defecte).
- În anumite condiții, se poate stabili valoarea în vamă la import, în ciuda lipsei unor elemente care trebuie adăugate la valoarea în vamă și care nu sunt cuantificabile la data importului (de exemplu licențe, redevențe).
- Autoritățile vamale pot efectua controlul valorii în vamă în timpul formalităților vamale sau al unui control ulterior (autoritățile vamale au dreptul să efectueze acest control într-un interval de cinci ani de la data importului).
- De asemenea, este posibilă rectificarea sau invalidarea declarației vamale, după cum urmează:
 - rectificarea declarației vamale înainte de obținerea liberului de vamă
 - invalidarea declarației vamale, în termen de 90 de zile de la data obținerii liberului de vamă
 - modificarea după obținerea liberului de vamă se poate efectua la cererea declaranților, în termen de cinci ani de la data liberului de vamă.

Taxe vamale

- Taxele vamale sunt cele precizate în Tariful Vamal Comun al UE.
- Taxele vamale se exprimă ca o cotă procentuală aplicată asupra valorii în vamă (taxe ad valorem), sau ca sumă fixă aplicată valorii în vamă (taxe specifice).
- Produsele agricole (produsele din capitolele 1 – 24) sunt supuse unei impozitări specifice. Există cazuri (de exemplu carnea) în care cota taxei vamale este stabilită în legătură cu prețul CIF al produselor sau cu prețul de intrare. În alte cazuri cota taxei vamale este stabilită prin adăugarea la taxele ad valorem a taxelor adiționale cum sunt cele pentru componente agricole (EA), pentru zahăr (AD S/Z) și pentru făină (AD F/M).

Reprezentarea în vamă

- Persoanele juridice stabilite în afara Comunității pot declara bunuri prin desemnarea unui reprezentant indirect. Reprezentarea indirectă poate fi folosită în cazul regimurilor vamale precum tranzitul sau admiterea temporară.
- De asemenea, persoanele juridice stabilite în afara Comunității pot declara în mod ocazional bunuri în nume propriu sau printr-un reprezentant direct, cu condiția ca autoritățile să considere justificat acest fapt.

Amendamente privind procedurile simplificate de vămuire

- Comisionarii vamali pot obține permisiunea de a folosi procedurile locale de vămuire sau pot

depune declarații vamale simplificate pentru companiile pe care le reprezintă (direct sau indirect). Orice persoană stabilită în UE poate acționa ca reprezentant indirect, pentru o singură persoană, folosind procedurile simplificate de vămuire.

Agent Economic Autorizat (AEO)

- Operatorii economici care obțin certificarea AEO beneficiază de simplificări privind procedurile vamale, obținerea autorizațiilor vamale și efectuarea formalităților vamale.
- Mai mult, compania deținătoare a certificării AEO este recunoscută de către autoritățile vamale ca o companie de încredere, oferind siguranță privind respectarea standardelor de siguranță și securitate.

Informațiile de Origine Obligatorii (IOO) / Informațiile Tarifare Obligatorii (ITO)

- Societățile pot obține decizii de la autoritățile vamale române privind clasificarea tarifară a bunurilor importate, decizii care sunt executorii pentru autoritățile vamale și care se aplică pe o perioadă de șase ani, ori de câte ori sunt importate bunuri identice cu cel descris în ITO.
- De asemenea, un tip asemănător de decizie poate fi obținut în legătură cu originea bunurilor. IOO sunt valabile o perioadă de trei ani.

Scutirea temporară de taxe la import

Regimul de perfecționare activă (PA)

- Dacă sunt importate în UE (România sau alte state membre) materii prime, componente sau accesorii în vederea prelucrării și re-exportului ulterior al produselor finite în afara UE, scutirea de taxe vamale se poate realiza prin PA. Procesarea cuprinde întregul proces de asamblare și fabricare. În acest regim, importatorii pot opta fie pentru un sistem de suspendare a taxelor vamale (nu se datorează drepturi de import), fie pentru un sistem de restituire a taxelor vamale (drepturile de import sunt plătite la data importului materiilor prime, dar se pot rambursa la exportul produselor finite). În cazul în care produsele compensatoare plasate în PA – sistemul cu suspendare sunt puse în liberă circulație în UE, se datorează dobândă compensatorie.

Regimul de perfecționare pasivă (PP)

- Regimul vamal de PP permite ca materiile prime să fie procesate în afara UE, iar produsele finite să fie re-importate ulterior cu o scutire parțială sau totală de taxe vamale. Acest regim se aplică în cazul bunurilor sau echipamentelor expediate pentru lucrări de reparații și/sau modernizare.

Antrepozitarea vamală (AV)

- Antrepozitele vamale reprezintă un regim vamal ce permite suspendarea temporară a plății drepturilor de import pentru bunurile importate din state extra-comunitare și depozitate în antrepozite până în momentul scoaterii acestora din respectivele antrepozite. Atât bunurile aparținând entităților străine cât și cele achiziționate inițial de titularul român al autorizației de AV pot fi plasate în regimul AV.
- Produsele agricole românești pot fi plasate într-un regim AV în scopul depozitării până la părăsirea teritoriului comunitar, dacă în continuare se intenționează exportul acestor produse în afara UE.

Admiterea temporară (AT)

- Pentru bunurile introduse în România pentru a fi utilizate temporar, urmând să fie returnate

proprietarului extra-comunitar, se acordă o scutire totală sau parțială de la plata drepturilor vamale de import. Scutire totală înseamnă că autoritățile vamale nu impun plata unor sume în legătură cu drepturile vamale de import, TVA și accize, dacă acestea sunt aplicabile. Totuși, cuantumul datoriei vamale trebuie garantat. Scutire parțială înseamnă că autoritățile vamale vor percepe lunar 3% din taxa vamală, importatorul urmând să asigure o garanție care să acopere diferența. În cazul în care produsele sunt puse în liberă circulație în UE, se datorează dobândă compensatorie.

Antrepozitele libere (AL)

- Într-un AL bunurile importate pot fi stocate pe o perioadă nelimitată de timp, plata drepturilor vamale fiind suspendată fără să fie solicitată garantarea acestora, iar procedura vamală fiind simplificată.

Garanțiile pentru bunuri plasate în regimuri vamale suspensive / economice

- Regimurile vamale suspensive / economice necesită depunerea unei garanții care să acopere valoarea drepturilor de import. Totuși, în anumite cazuri autoritățile vamale pot acorda o exonerare de la garantare, ca de exemplu pentru bunurile plasate în regim de PA – sistemul cu suspendare.

Măsurile comerciale

- Pentru unele produse agricole, în general UE impune măsuri specifice, de exemplu contingente valorice sau cantitative aplicate importurilor. Pentru un astfel de produs este obligatorie obținerea unei licențe de import înainte de efectuarea importului.
- În plus, este necesară și obținerea de licențe de import / export de la autoritățile de resort pentru mărfurile considerate potențial periculoase pentru sănătatea umană sau pentru mediu (cum ar fi anumite produse chimice, anumite tipuri de deșeuri și reziduuri), pentru mărfurile a căror destinație finală este controlată (cum sunt explozibilii) sau pentru produsele cu dublă utilizare (civilă și militară).

3.3 Accizele

Produse accizabile armonizate

Sfera de aplicare

- Următoarele produse sunt supuse accizelor armonizate: băuturile alcoolice, produsele de tutun și produsele energetice (de exemplu benzina fără plumb, motorina, electricitatea).

Exigibilitatea

- Accizele se datorează atunci când produsele sunt eliberate pentru consum (de exemplu: importate în România, scoase de sub regimul suspensiv) sau când se înregistrează pierderi sau lipsuri ale produselor accizabile.

Regimul suspensiv

- Produsele accizabile pot fi produse, transformate, recepționate și deținute în regim suspensiv de la plata accizelor numai într-un antrepozit fiscal, pentru care trebuie să se obțină aprobarea prealabilă a autorităților fiscale.

- Produsele accizabile pot fi de asemenea primite din UE în regim suspensiv de către operatorii înregistrați/neînregistrați.
- Începând cu 1 ianuarie 2007, antrepozitarii fiscali români sunt autorizați și pentru circulația intracomunitară a produselor accizabile aflate în regim suspensiv.
- Produsele accizabile pot, de asemenea, circula în regim suspensiv după ce au fost puse în liberă circulație de către deținătorul unei autorizații unice pentru proceduri simplificate de vămuire.
- Circulația produselor accizabile în regim suspensiv trebuie să se efectueze pe baza documentului administrativ de însoțire (DAI).
- Începând cu 1 iulie 2008, agenții economici care derulează tranzacții cu produse accizabile aflate în regim suspensiv folosesc aplicația electronică RO-DAI pentru a completa și depune DAI la autoritățile fiscale. Aplicația pregătește implementarea Sistemului Electronic de Control al Mișcării Produselor Accizabile la nivel comunitar și urmărește circulația la nivel național a produselor accizabile aflate în regim suspensiv.
- Producerea, deținerea și circulația produselor accizabile aflate în regim suspensiv sunt supuse obligațiilor de garantare.

Scutirile

- Alcoolul etilic și alte produse alcoolice sunt scutite de la plata accizelor dacă sunt denaturate, utilizate în industria alimentară, farmaceutică sau cosmetică.
- Scutirea de accize pentru produsele alcoolice și produsele energetice poate fi acordată în anumite cazuri direct pe baza unei autorizații de utilizator final sau indirect prin restituire / compensare.
- Anumite produse energetice supuse controlului mișcării pot fi achiziționate în scopuri scutite de la plata accizelor, cu condiția obținerii autorizației de utilizator final și a garantării plății accizelor.

Restituirea accizelor

- În unele cazuri, agenții economici pot solicita restituirea accizelor plătite (de exemplu acciza plătită pentru bunurile eliberate pentru consum în România, dar a căror destinație este consumul în alte state membre, acciza plătită pentru bunurile eliberate pentru consum și returnate apoi antrepozitului fiscal autorizat pentru producție pentru a fi reciclate, reprocessate sau distruse; acciza plătită pentru produse achiziționate din UE sau importate și returnate apoi furnizorului).

Reglementări speciale

- Înainte de a fi eliberate pentru consum în România, produsele de alcool etilic și produsele de tutun sunt supuse marcării. Responsabilitatea marcării le revine antrepozitarilor fiscali, operatorilor înregistrați / neînregistrați și importatorilor care eliberează aceste bunuri pentru consum.
- Companiile care comercializează combustibilii în stațiile de distribuție au obligația de a se înregistra la autoritățile fiscale.

Alte produse accizabile

Sfera de aplicare

- Celelalte produse accizabile sunt cafeaua, produsele din blană naturală, bijuteriile din aur sau platină, cu excepția verighetelor, obiectele de cristal, puștile de vânătoare, articolele de parfumerie,

iahturile și bărcile de agrement cu motor și altele.

- Pentru cafea, accizele vor fi reduse treptat, urmând a ajunge la nivelul zero în anul 2011.

Exigibilitatea

- Accizele sunt datorate atunci când are loc livrarea efectivă, sau când produsele sunt acordate ca dividende sau ca plată în natură, când sunt consumate pentru reclamă și publicitate, sau când sunt utilizate în orice alt scop decât cel comercial.
- Se datorează accize și la recepționarea produselor accizabile de pe teritoriul UE, sau la punerea acestora în liberă circulație în România.
- Importatorii care dețin o autorizație unică pentru proceduri simplificate de vămuire, eliberată de către un alt stat membru, trebuie să depună o declarație de TVA și accize la autoritățile vamale dacă produsele sunt puse în liberă circulație în România.

Scutirile

- Scutirea de la plata accizelor se aplică dacă produsele accizabile sunt exportate sau plasate într-un regim vamal suspensiv.
- Exportatorii de cafea prăjită pot beneficia de restituirea accizelor plătite la punerea în liberă circulație a cafelei verzi utilizate ca materie primă.
- Societățile care realizează livrări intracomunitare de cafea prăjită pot beneficia de restituirea accizelor plătite pentru achizițiile de cafea verde utilizată ca materie primă.
- Operatorii economici care achiziționează produse accizabile nearmonizate (de exemplu cafea, parfumuri, bijuterii, blănuri) au dreptul la restituirea accizelor plătite, dacă produsele sunt exportate, livrate într-un alt stat membru UE sau returnate nemodificate furnizorului.

Taxa de înmatriculare a autoturismelor

- Taxa specială de poluare este plătită la prima înmatriculare a unui autovehicul în România pentru anumite categorii de autovehicule. Taxa se calculează pe baza standardului de emisie, a capacității cilindrice și a vechimii autovehiculului. Scutirea de la plata taxei se aplică pentru autovehiculele aflate la prima înmatriculare în România sau într-un alt stat membru, având normă de poluare cel puțin EURO 4 și capacitate cilindrică ce nu depășește 2000 cm³.

Contribuții la Fondul de mediu

- Pentru anumite activități (de exemplu vânzarea deșeurilor feroase și neferoase, a substanțelor periculoase, activități ce generează emisii poluante, punerea pe piață a ambalajelor / anvelopelor), societățile trebuie să plătească contribuții și taxe la Fondul de mediu.
- În unele cazuri (de exemplu deșeurile de ambalaje) contribuția la Fondul de mediu depinde de măsura în care societățile ating obiectivele de valorificare / reciclare prevăzute de legislația în vigoare referitoare la gestionarea deșeurilor. Astfel, pentru deșeuri de ambalaje taxa la Fondul de mediu este în prezent de 2 RON pentru fiecare kilogram de ambalaj introdus pe piață, și se plătește pentru diferența dintre obiectivul de valorificare / reciclare stabilit de lege și cel efectiv realizat de societăți.
- Societățile care desfășoară activități generatoare de emisii poluante provenite de la surse fixe (de exemplu oxizi de azot, oxizi de sulf, poluanți organici persistenți, emisii de metale grele, cum ar fi plumbul, cadmiul, mercurul) trebuie să plătească la Fondul de Mediu taxe care variază între RON

0,02 / kilogram (aproximativ 0,0046 Euro) și 20 RON / kilogram (aproximativ 4,61 Euro).

- Importatorii și producătorii de substanțe periculoase trebuie să plătească la Fondul de mediu o contribuție de 2% din valoarea substanțelor eliberate pe piață (cu excepția celor utilizate la producția de medicamente). De asemenea, societățile care vând deșeuri feroase și neferoase și societățile ce comercializează lemn / produse lemnoase sunt obligate să contribuie la Fondul de mediu. În prezent, contribuțiile sunt stabilite la 3% și respectiv 1% din venituri / valoarea vânzărilor.
- Societățile ce depozitează pe terenuri noi deșeuri valorificabile (deșeuri rezultate în urma extragerii și prelucrării de țiței, a prelucrării primare a lemnului, din producția de alcool, șlam carbonifer, zgură de furnal, cenușă de la centralele termice, cenușă de pirită, fosfogips, zgură de metalurgie) sunt obligate să plătească taxa la Fondul de mediu. Această taxă variază între 0,2 RON (circa 0,046 Euro) pe mp și 4 RON (circa 0,90 Euro) pe mp, pe an, în funcție de tipul de deșeuri depozitate pe terenurile noi.
- Societățile trebuie să declare și să plătească aceste taxe lunar, la șase luni sau anual - în funcție de taxa respectivă – la Administrația Fondului de mediu, depunând o declarație în acest sens.
- Producătorii / importatorii / exportatorii de echipamente electrice și electronice („EEE”) sunt obligați să se înregistreze la Agenția Națională pentru Protecția Mediului. Neînregistrarea poate duce la suspendarea activității societății.
- Producătorii / importatorii care doresc să introducă baterii pe piață sunt obligați să se înregistreze la Agenția Națională pentru Protecția Mediului.
- Este interzisă introducerea pe piață de baterii portabile care conțin cadmiu într-o proporție mai mare de 0,002% din greutate. Li se interzice, de asemenea, distribuitorilor să comercializeze baterii provenind de la producători neînregistrați.
- Operatorii economici care introduc pe piață pungi de tip sacoșă din materiale ce nu sunt biodegradabile trebuie să plătească o taxă („ecotaxă”) în valoare de 0,2 RON pe bucată.

Înregistrarea, evaluarea și autorizarea produselor chimice (REACH)

- Substanțele și preparatele chimice comercializate pe piață trebuie înregistrate la Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile - Agenția Națională pentru Protecția Mediului.
- Înregistrarea reprezintă singura modalitate ce le permite producătorilor și importatorilor de substanțe chimice să continue să producă și să importe substanțe și preparate chimice.

Capitolul 4

Procedura fiscală

4.1 Introducere

- Codul de procedură fiscală, intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2004, a unificat legislația fiscală anterioară, reglementând restituirea impozitelor, taxelor și a oricăror alte contribuții datorate de către contribuabili, înregistrarea fiscală, inspecția fiscală, colectarea creanțelor bugetare precum și jurisdicția în materie fiscală. Prezentăm în continuare principiile generale, precum și regulile principale aplicabile procedurii fiscale.

4.2 Principii generale

Interpretarea legii

- Au fost înființate Comisia Fiscală Centrală și Comisia Centrală pentru Proceduri Fiscale, ale căror interpretări în materie fiscală sunt obligatorii atât pentru contribuabili, cât și pentru autoritățile fiscale.

Răspunderea altor persoane

- Acționarii, directorii, administratorii precum și orice alte persoane, pot fi ținuți răspunzători, în anumite condiții, pentru executarea obligațiilor fiscale ale contribuabililor (e.g. orice persoană care cauzează starea de insolvență a debitorului prin înstrăinarea bunurilor acestuia sau prin ascunderea acestora; orice persoană care dobândește cu rea-credință bunurile debitorului, într-o perioadă de trei ani anterior apariției stării de insolvență).

Cesiunea creanțelor fiscale

- Codul de procedură fiscală permite atât cesiunea creanțelor fiscale ale contribuabililor asupra bugetului general consolidat, cât și cesiunea, în anumite condiții, a creanțelor bugetului general consolidat asupra contribuabililor.

Actele administrative fiscale

- Pentru emiterea și comunicarea actelor administrative fiscale către contribuabili sunt aplicabile reguli specifice.
- Contribuabilii pot solicita emiterea unei soluții fiscale anticipate, care va fi opozabilă autorităților fiscale în măsura în care: (i) prevederile legale în temeiul cărora a fost emisă soluția fiscală anticipată nu au fost modificate ori abrogate, și (ii) contribuabilul se conformează dispozițiilor soluției fiscale anticipate. O solicitare similară poate fi formulată în ceea ce privește convențiile privind prețurile de transfer aplicabile între entități afiliate.
- Conform prevederilor legale, soluțiile fiscale anticipate trebuie emise în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii de către contribuabil, în timp ce în cazul convențiilor privind prețurile de transfer acest termen este de 12 până la 18 luni, după caz. Cu toate acestea, în practică, autoritățile fiscale soluționează asemenea cereri cu întârziere.

Domiciliul fiscal

- Codul de procedură fiscală definește conceptul de domiciliu fiscal, aplicabil atât persoanelor

fizice, cât și persoanelor juridice. Acest concept este esențial atât în materia jurisdicției fiscale cât și în privința obligației de înregistrare fiscală.

Alte reguli

- Cererile formulate de către contribuabili trebuie soluționate de către autoritățile fiscale în termen de 45 de zile de la data înregistrării acestora, cu excepția situațiilor în care autoritățile fiscale solicită informații suplimentare, caz în care termenul se prelungește cu durata necesară furnizării informațiilor solicitate.

4.3 Proceduri fiscale specifice

Înregistrarea fiscală

- Potrivit Codului de procedură fiscală, sunt supuse înregistrării fiscale orice persoane sau entități ce sunt subiecte ale unui raport juridic fiscal. Înregistrarea trebuie efectuată în termen de 30 de zile de la data nașterii obligației de înregistrare, conform legii.

Stabilirea creanțelor fiscale

- Autoritățile fiscale au dreptul să stabilească obligații fiscale suplimentare în interiorul unui termen de prescripție de 5 ani, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere obligația fiscală.

Inspecția fiscală

- Inspecțiile fiscale pot fi efectuate în legătură cu orice persoane - indiferent de forma de organizare a acestora - care au obligația de stabilire, reținere și plată a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a oricăror alte sume datorate bugetului general consolidat.
- Anterior desfășurării inspecției fiscale, autoritățile fiscale sunt obligate să notifice în scris contribuabilul cu privire la inspecția fiscală, cu excepția cazurilor prevăzute expres în Codul de procedură fiscală.
- Autoritățile fiscale nu pot efectua o inspecție fiscală cu privire la perioade ce au fost supuse anterior unei alte inspecții fiscale, cu excepția situațiilor în care au fost obținute informații suplimentare care nu le erau cunoscute inspectorilor la momentul efectuării primei inspecții fiscale, ori în cazul în care în cadrul inspecției fiscale anterioare au avut loc erori de calcul.
- Inspecțiile fiscale se desfășoară, de regulă, la sediul social al contribuabilului și nu se pot întinde pe o perioadă mai mare de trei luni. În cazul marilor contribuabili care dețin sedii secundare, inspecțiile fiscale nu pot depăși șase luni. Autoritățile fiscale pot proceda la suspendarea inspecției fiscale în situația în care apreciază că sunt necesare anumite clarificări cu privire la statutul contribuabilului.
- Înaintea finalizării inspecției fiscale, autoritățile fiscale sunt obligate să informeze contribuabilul cu privire la constatările inspectorilor fiscali și implicațiile acestora, precum și să acorde posibilitatea contribuabilului de a-și exprima punctul de vedere în acest sens. Odată cu finalizarea inspecției fiscale, autoritățile întocmesc un raport de inspecție fiscală, în baza căruia se emite o decizie de impunere. Raportul de inspecție fiscală se comunică persoanei supuse inspecției odată cu decizia de impunere.

Colectarea creanțelor bugetare

- Codul cuprinde reguli detaliate cu privire la modalitățile de plată, termenele de plată, precum și regimul juridic al plăților parțiale.

- Compensarea între creanțele contribuabilului asupra bugetului și creanțele bugetare prevalează asupra restituirii sumelor de la buget. Compensarea este permisă între creanțe ce au ca obiect sume datorate contribuabilului de la un anumit buget și creanțe ce au ca obiect sume datorate de către contribuabil unui buget diferit, cu respectarea ordinii de compensare stabilite în Codul de procedură fiscală.
- Pentru anul 2008, cuantumul majorărilor de întârziere era de 0,1% pe zi. Acest cuantum poate fi modificat prin legile bugetare anuale.
- Dreptul contribuabilului de a solicita compensarea sau restituirea este supus prescripției în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la compensare sau restituire.

Executarea silită a creanțelor bugetare

- În situația în care debitorul nu își execută obligațiile fiscale, autoritățile fiscale pot proceda, prin intermediul aparatului propriu, la executarea silită a sumelor datorate.
- Autoritățile fiscale pot utiliza oricare dintre următoarele proceduri de executare silită:
 - a) executare silită prin poprire;
 - b) instituirea unui sechestru asupra bunurilor mobile ale debitorului;
 - c) instituirea unui sechestru asupra bunurilor imobile ale debitorului.
- Sumele rezultate ca urmare a executării silită vor fi distribuite între creditorii contribuabilului în ordinea stabilită în Codul de procedură fiscală. Creditorii ce beneficiază de garanții reale asupra bunurilor supuse executării silită vor fi preferați creditorilor bugetari, în condițiile în care și-au înregistrat garanția în registrele de publicitate corespunzătoare, anterior înregistrării creanței de către autoritățile fiscale.
- Orice persoană interesată (inclusiv contribuabilul) poate contesta orice act nelegal de executare, executarea silită însăși ori refuzul executorului fiscal de a duce la îndeplinire un act de executare, în termen de 15 zile de la data efectuării actului nelegal, respectiv a refuzului executorului fiscal.
- Dreptul autorităților fiscale de a executa silit creanțele bugetare poate fi exercitat în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul de a solicita executarea silită.

Contestația fiscală

- Contribuabilii sunt îndreptățiți să conteste în fața organelor fiscale competente fie actul administrativ fiscal nelegal, fie omisiunea autorităților fiscale de a emite actul solicitat.
- Codul de procedură fiscală reglementează atât forma, cât și conținutul contestațiilor ce pot fi formulate de către contribuabili.
- Contestația fiscală trebuie înregistrată în termen de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ fiscal, sub sancțiunea decăderii.
- În situația în care contribuabilul nu este mulțumit de soluția pronunțată de către autoritățile fiscale, se va putea adresa instanțelor de judecată în termen de 6 luni de la data comunicării soluției de către autoritățile fiscale. Pentru motive temeinice termenul de 6 luni va putea fi prelungit, însă nu mai mult de un an de la data comunicării soluției autorităților fiscale.

Suspendarea executării silită

- Contribuabilii beneficiază de diverse modalități de a solicita suspendarea executării silită pe calea unei acțiuni în justiție. După caz, contribuabilul va putea fi obligat de instanță la plata unei cauțiuni de până la 20% din cuantumul sumei contestate.

Anexa 1

Lista Convențiilor de Evitare a Dublei Impuneri

Convențiile de Evitare a Dublei Impuneri semnate de România cu următoarele țări:

Africa de Sud	Franța	Namibia
Albania	Georgia	Nigeria
Algeria	Germania	Norvegia
Armenia	Grecia	Olanda
Australia	Ungaria	Pakistan
Austria	India	Polonia
Azerbaidjan	Indonezia	Portugalia
Bangladesh	Iran	Qatar
Belarus	Irlanda	Regatul Unit al Marii Britanii
Belgia	Islanda*	San Marino*
Bosnia-Herțegovina**	Israel	Serbia**
Bulgaria	Italia	Slovacia
Canada	Japonia	Slovenia
China	Iordania	Spania
Coreea de Nord	Kazahstan	Sri Lanka
Costa Rica*	Republica Coreea	Sudan
Croația	Kuweit	Suedia
Cipru	Letonia	Singapore
Cehia	Liban	Siria
Danemarca	Lituania	Statele Unite
Ecuador	Luxemburg	Tadjikistan*
Egipt	Macedonia	Thailanda
Elveția	Malaezia	Tunisia
Emiratele Arabe Unite	Malta	Turcia
Estonia	Maroc	Ucraina
Federația Rusă	Mexic	Uzbekistan
Filipine	Moldova	Vietnam
Finlanda	Munte negru**	Zambia

* -nu au intrat încă în vigoare

** -tratatul încheiat cu R.S.F. Iugoslavia, în vigoare din 1989, se aplică pentru Bosnia-Herțegovina, iar tratatul încheiat cu R.F. Iugoslavia, în vigoare din 1998, se aplică pentru Serbia și pentru Muntenegru.

Anexa 2

Cotele de impozit reținut la sursă aplicabile companiilor, potrivit anumitor Convenții de evitare a dublei impunerii

Țara	Comisioane (%)	Dividende (%)	Dobânzi (%)	Redevențe (%)
Fără Convenție	16	16	16	16
UE – Directiva privind regimul fiscal comun aplicabil societăților-mamă și filialelor	X	0*	X	X
EU – Directiva privind dobânzile și redevențele	X	X	10**	10**
Australia	X	5/15	10	10
Austria	X	0/5	0/3	3
Belgia	5	5/15	10	5
Bulgaria	X	10/15	15	15
Canada	X	5/15	10	5/10
Cipru	5	10	10	5
Cehia	X	10	7	10
Danemarca	4	10/15	10	10
Estonia	2	10	10	10
Finlanda	X	5	5	2.5/5
Franța	X	10	10	10
Germania	X	5/15	0/3	3
Grecia	5	25/45	10	5/7
Ungaria	5	5/15	15	10
Irlanda	X	3	0/3	3
Israel	X	15	10/15	10
Italia	5	10	10	10
Japonia	X	10	10	10/15
Coreea	10	7/10	0/10	7/10
Luxemburg	5	5/15	0/10	10
Malta	10	5/30	5	5
Moldova	X	10	10	10/15
Olanda	X	0/5/15	0	0
Norvegia	4	10	10	10
Polonia	0/10	5/15	10	10
Portugalia	X	10/15	10	10
Rusia	X	10	15	10
Singapore	X	5	5	5
Slovacia	X	10	10	10/15
Africa de Sud	X	15	15	15
Spania	5	10/15	10	10
Suedia	10	10	10	10
Elveția	X	10	10	0
Turcia	X	15	10	10
Ucraina	X	10/15	10	10/15
Regatul Unit al Marii Britanii	12.5	10/15	10	10/15
Statele Unite	X	10	10	10/15
United States	X	10	10	10/15

X - neprecizat.

* - cu condiția îndeplinirii anumitor criterii

** - cu condiția îndeplinirii anumitor criterii; 0 din anul 2011.

Anexa 3

Modificări ale Codului fiscal și Codului de procedură fiscală aplicabile de la 1 mai 2009.

Pe data de 14 aprilie a fost publicată în Monitorul Oficial Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2009 („Ordonanța”). Această anexă cuprinde cele mai importante modificări aduse de Ordonanța Codului fiscal și Codului de procedură fiscală.

Modificare	Aplicabilitate																
<p data-bbox="87 395 745 419">Impozitul pe profit și impozitul pe veniturile microîntreprinderilor</p> <p data-bbox="87 443 706 467">Se introduce un „<i>impozit minim</i>”, reglementat după cum urmează.</p> <p data-bbox="87 496 236 520">Cadrul general</p> <p data-bbox="87 549 790 647">Companiile plătitoare de impozit pe profit, persoane juridice române și persoane juridice străine care desfășoară activități prin intermediul unui sediu permanent în România, precum și companiile plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor sunt obligate la plata acestui impozit minim.</p> <p data-bbox="87 676 790 775">Impozitul minim se datorează în cazul în care impozitul pe profit, respectiv impozitul pe veniturile micro-întreprinderilor, este mai mic decât impozitul minim, stabilit în funcție de veniturile înregistrate la data de 31 decembrie a anului precedent, în următoarele tranșe:</p> <table border="1" data-bbox="87 810 729 1107"><thead><tr><th>Venituri totale anuale (lei)</th><th>Impozit minim anual (lei)</th></tr></thead><tbody><tr><td>0 – 52.000</td><td>2.200</td></tr><tr><td>52.001 – 215.000</td><td>4.300</td></tr><tr><td>215.001 – 430.000</td><td>6.500</td></tr><tr><td>430.001 – 4.300.000</td><td>8.600</td></tr><tr><td>4.300.001 – 21.500.000</td><td>11.000</td></tr><tr><td>21.500.001 – 129.000.000</td><td>22.000</td></tr><tr><td>Peste 129.000.001</td><td>43.000</td></tr></tbody></table> <p data-bbox="87 1129 790 1228">Pentru încadrarea în nivelul de venituri totale anuale se exclud anumite categorii de venituri expres prevăzute. Intră totuși în calculul tranșelor respective veniturile din dividendele primite de la persoane juridice române sau străine.</p> <p data-bbox="87 1257 432 1281">Cadru special și măsuri tranzitorii</p> <ul data-bbox="87 1310 790 1385" style="list-style-type: none">▪ Societățile comerciale bancare și sucursalele din România ale băncilor străine nou-înființate efectuează plăți anticipate la nivelul sumei de 2.200 lei, recalulate pentru perioada impozabilă respectivă. <p data-bbox="87 1407 790 1458">În cazul în care au înregistrat pierdere fiscală în anul precedent, băncile vor efectua plăți anticipate în sumă de o pătrime din impozitul minim anual.</p>	Venituri totale anuale (lei)	Impozit minim anual (lei)	0 – 52.000	2.200	52.001 – 215.000	4.300	215.001 – 430.000	6.500	430.001 – 4.300.000	8.600	4.300.001 – 21.500.000	11.000	21.500.001 – 129.000.000	22.000	Peste 129.000.001	43.000	<p data-bbox="807 443 1025 494">Se aplică începând cu 1 mai 2009.</p>
Venituri totale anuale (lei)	Impozit minim anual (lei)																
0 – 52.000	2.200																
52.001 – 215.000	4.300																
215.001 – 430.000	6.500																
430.001 – 4.300.000	8.600																
4.300.001 – 21.500.000	11.000																
21.500.001 – 129.000.000	22.000																
Peste 129.000.001	43.000																

<p>Contribuabilii care au beneficiat de scutiri de la impozitul pe profit in anul precedent dar nu mai beneficiază de această facilitate în prezent vor determina plățile anticipate pe baza impozitului pe profit din anul precedent, fără a lua însă în calcul scutirea</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Societățile comerciale, exclusiv societățile comerciale bancare, vor determina impozitul de plătit în trimestrul II prin comparație între impozitul pe profit și impozitul minim anual calculat pentru perioada 1 mai – 30 iunie 2009. ▪ Pentru trimestrele III și IV, impozitul de plată se stabilește prin comparație între impozitul pe profit și impozitul minim anual calculat prin împărțirea la 12 și înmulțirea cu numărul de luni aferente trimestrului respectiv. ▪ Aceste prevederi se aplică și microîntreprinderilor, cu observația că se va avea în vedere comparația între impozitul pe veniturile microîntreprinderilor și impozitul minim anual. 	
<p>Deductibilitatea cheltuielilor cu autovehiculele</p> <p><i>Cheltuielile cu combustibilul - Regula generală</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ În perioada 1 mai 2009 – 31 decembrie 2010, sunt nedeductibile la calculul impozitului pe profit cheltuielile cu combustibilul pentru autovehiculele deținute și utilizate de contribuabili exclusiv pentru transportul rutier de persoane, cu o greutate sub 3.500 kg și cu cel mult 9 scaune de pasageri (inclusiv scaunul șoferului). <p>Fac excepție de la această prevedere vehiculele care se încadrează în oricare din următoarele categorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vehicule utilizate exclusiv pentru intervenție, reparații, pază și protecție, curierat, transport de personal la și de la locul de desfășurare a activității, care de reportaj, precum și vehiculele utilizate de agenți de vânzări și de agenți de recrutare a forței de muncă; - vehicule utilizate pentru transport de persoane cu plată și taxi; - vehicule utilizate pentru închirierea către alte persoane și pentru instruire în cadrul școlilor de șoferi. <p><i>Cheltuieli cu autoturismele persoanelor în funcții de conducere și administrare</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cheltuielile de funcționare, întreținere și reparații, aferente autoturismelor folosite de persoane cu funcții de conducere și de administrare ale persoanei juridice sunt deductibile limitat la cel mult un singur autoturism aferent fiecărei persoane cu astfel de atribuții. ▪ Cheltuielile cu combustibilul au fost expres eliminate din această categorie de cheltuieli cu deductibilitate limitată, astfel că se încadrează în regula generală de mai sus. 	<p>Se aplică pe perioada 1 mai 2009 – 31 decembrie 2010.</p>
<p>Rezerve din reevaluare</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rezervele din reevaluarea mijloacelor fixe și a terenurilor, efectuate după 1 ianuarie 2004, care sunt deduse prin intermediul amortizării fiscale sau al cheltuielilor privind activele cedate și/sau casate se impozitează concomitent cu deducerea amortizării fiscale, respectiv la momentul scăderii din gestiune a acestor mijloace fixe. 	<p>Se aplică începând cu 1 mai 2009.</p>

<p>Fondul Social</p> <ul style="list-style-type: none"> Se constituie Fondul social din sponsorizarea ce va fi acordată de producătorii interni și distribuitorii de gaze naturale prin contribuții benevole, sursa acestora constituind-o, de regula, majorările de preț la gazele naturale. Acest fond se colectează și se distribuie în cursul anului 2009 pentru acordarea de ajutoare sociale persoanelor fizice aflate în dificultate. Se prevede că aceste sume nu urmează tratamentul fiscal general valabil pentru sponsorizări (nedeductibilitatea cheltuielilor și acordarea unui credit fiscal în limitele prevăzute de lege), ci reprezintă cheltuieli cu deductibilitate limitată, fără însă a se clarifica limita acestora 	<p>Se aplică începând cu 1 mai 2009.</p>
<p>Impozitul pe venit</p> <ul style="list-style-type: none"> În perioada 1 mai 2009 – 31 decembrie 2010 sunt nedeductibile la stabilirea venitului net anual din activități independente cheltuielile cu combustibilul pentru autovehiculele deținute și utilizate de contribuabilii cu destinația exclusivă transport rutier de persoane, cu o greutate sub 3.500 kg și cu cel mult 9 scaune de pasageri (inclusiv scaunul șoferului). <p>Sunt exceptate aceleași categorii de vehicule menționate la impozitul pe profit.</p>	<p>Se aplică pe perioada 1 mai 2009 - 31 decembrie 2010.</p>
<p>Taxa pe valoarea adăugată</p> <ul style="list-style-type: none"> În perioada 1 mai 2009 – 31 decembrie 2010 nu se deduce TVA aferentă atât achizițiilor, cât și combustibilului pentru autovehiculele destinate exclusiv transportului rutier de persoane, cu o greutate de cel mult 3.500 kg și cu cel mult 9 scaune de pasageri (inclusiv scaunul șoferului). <p>Fac excepție de la această prevedere categoriile de vehicule menționate la impozitul pe profit și impozitul pe venit.</p> <p>În plus, sunt exceptate și achizițiile de combustibil și următoarele categorii de vehicule: vehiculele utilizate pentru prestarea de servicii cu plată, inclusiv pentru închirierea către alte persoane, transmiterea folosinței în cadrul unui contract de leasing financiar sau operațional, și vehiculele utilizate în scop comercial, respectiv în vederea re-vânzării.</p> <ul style="list-style-type: none"> Livrarea ulterioară a autovehiculelor pentru care nu a fost permisă deducerea TVA la momentul achiziției este scutită. Pentru persoanele impozabile care au ca perioadă fiscală trimestrul calendaristic, perioada fiscală devine luna calendaristică, dacă efectuează o achiziție intracomunitară taxabilă în România. 	<p>Se aplică pe perioada 1 mai 2009 – 31 decembrie 2010.</p> <p>Aceste restricții privind dreptul de deducere nu se aplică avansurilor achitate înainte de 1 mai 2009 pentru autovehiculele livrate după această dată.</p>
<p>Accize și alte taxe speciale</p> <ul style="list-style-type: none"> Operatorii economici care intenționează să comercializeze în sistem angro carburanți (de ex. benzină, motorină, gaz) sunt obligați să se înregistreze la autoritatea fiscală. Procedura de înregistrare și condițiile de desfășurare a acestei activități se stabilesc prin ordin 	<p>Se aplică începând cu 1 mai 2009.</p>

<p>al Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Neînregistrarea și neîndeplinirea procedurii constituie contravenție și se sancționează cu amendă și confiscarea sumelor rezultate din vânzare.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Operatorii economici care desfășoară activitatea de comercializare în sistem angro a carburanților sunt obligați să aplice procedura ce urmează a fi stabilită prin Ordin în termen de 90 de zile de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial. Neîndeplinirea procedurii constituie contravenție și se sancționează cu amendă, confiscarea sumelor rezultate din vânzare și oprirea activității de comercializare cu produse accizabile pe o perioadă de 1 – 3 luni. ▪ Aceste prevederi nu se aplică antrepozitarilor autorizați și operatorilor înregistrați pentru produse energetice. 	
<p>Codul de procedură fiscală</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedepunerea la termen sau depunerea cu sume incorecte sau incomplete a declarațiilor recapitulative aferente comerțului intracomunitar constituie contravenție și se sancționează cu amendă de 2% din suma totală a livrării/achiziției intracomunitare de bunuri nedeclarate sau, după caz, din diferențele nedeclarate rezultate din declarații incomplete sau incorecte. ▪ Amendă se poate evita parțial sau total prin corectarea în anumite condiții a declarației. 	<p>Se aplică începând cu 1 mai 2009.</p> <p>Persoanele care corectează declarațiile recapitulative cu termene de depunere anterioare intrării în vigoare a Ordonanței nu vor fi sancționate contravențional dacă vor corecta aceste declarații până la data de 30 mai 2009.</p>

Birourile noastre:

PricewaterhouseCoopers Tax Advisors & Accountants

Opera Center
Str. Costache Negri 1-5
050552 București, sectorul 5

Tel: +40 21 202 8500
Fax: +40 21 202 8600

PricewaterhouseCoopers Audit

Opera Center
Str. Costache Negri 1-5
050552 București, sectorul 5

Tel: +40 21 202 8500
Fax: +40 21 202 8600

PricewaterhouseCoopers Management Consultants

Opera Center
Str. Costache Negri 1-5
050552 București, sectorul 5

Tel: +40 21 202 8640
Fax: +40 21 202 8650

E-mail: prenume.nume@ro.pwc.com
Internet: www.pwc.com/ro

D&B David si Baias

Opera Center
Str. Costache Negri 1-5
050552 București, sectorul 5

Tel: +40 21 202 8770
Fax: +40 21 202 8771

E-mail: office.mail@david-baias.ro

PricewaterhouseCoopers Timișoara

City Business Centre
Str. Coriolan Brediceanu 10,
300011 Timișoara, România

Tel: +40 256 220 670
Fax: +40 256 220 671

PricewaterhouseCoopers Cluj

Str. Victor Babeș 21 Street, etaj 1
400012 Cluj-Napoca, România

Tel: +40 264 599 521, 592 580
Fax: +40 264 599 516

PricewaterhouseCoopers Constanța

Millenium Business Center
Str Mamaia 135-137
900590, Constanta, România

Tel: +40 241 615 487
Fax: +40 241 615 497

PricewaterhouseCoopers Chișinău, Republica Moldova

Str Maria Cibotari 37
Hotel Jolly Alon, etaj 6
MD-2012, Chișinău
Republica Moldova

Tel: +373 22 238 122
Fax: +373 22 238 120

Această publicație are scop informativ numai în domeniile de interes și nu constituie consultanță profesională. Nu acționați în baza informațiilor din prezenta publicație fără a obține consultanță de specialitate. Acuratețea sau integralitatea informațiilor din această publicație nu este garantată (în mod explicit sau implicit), și, în măsura în care legea permite aceasta, PricewaterhouseCoopers România, membrii, angajații și reprezentanții săi nu acceptă și își declină responsabilitatea pentru consecințele posibile ale acțiunilor sau ale neîntreprinderii de acțiuni și pentru orice decizii luate de către dvs sau de către orice altă persoană care se bazează pe informațiile cuprinse în prezenta publicație.

